

Gemensamma planeringsföruts ättningar

Fastställd av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2026-04-01

Gäller 2027–2029

Ärendenr RS 2026/7

Version [1.0]

Gemensamma planeringsförutsättningar

Innehåll

Gemensamma planeringsförutsättningar	1
1. Sammanfattning	3
2. Inledning.....	4
3. Väsentliga slutsatser från omvärldsanalysen	4
3.1 Bakgrund	4
3.2 Megatrend – Demografisk utveckling	4
3.3 Megatrend – Klimat och energi	5
3.4 Megatrend – Social sammanhållning.....	5
3.5 Megatrend – Globalisering	6
3.6 Megatrend – Teknologisk utveckling	6
3.7 Megatrend – Samhällets beredskap	6
4. Demografi och befolkningsutveckling	8
4.1 Befolkningsutveckling i riket.....	8
4.2 Befolkningsutveckling på Gotland	9
4.2.1 Fler avlidna än födda under året.....	10
4.2.2 Antalet inflyttade minskade under året.....	12
4.2.3 Förändring av folkmängd per åldersgrupp	14
4.2.4 Delområdesprognos	20
4.3 Summering av Gotlands befolkningsutveckling	22
5. Ekonomiska förutsättningar 2026-2029.....	23
5.1 Sammanfattning av långsiktig finansiell analys	23
5.2 Ekonomiska förutsättningar 2026-2029	24
5.3 Plankalkyl 2027-2029	25
6. Investeringsbehov	26
7. Lokalförsörjningsplan	27
8. Kvalitet i Region Gotlands verksamheter	28
8.1 Barn och unga	29
8.2 Stöd och omsorg.....	30
8.3 Samhälle och miljö	30
8.4 Vård och omsorg.....	31
9. Kostnadsjämförelser	32
9.1 Nettokostnadsavvikelse.....	34
9.1.1 Verksamheter där Region Gotland har jämförelsevis liknande kostnader	37
9.1.2 Verksamheter där Region Gotland har jämförelsevis högre kostnader	38
9.1.3 Verksamheter där Region Gotland har jämförelsevis lägre kostnader	48
9.1.4 Merkostnad 2024.....	51
10. Bilagor	53
10.1 Bilaga 1: Prognos 2026–2035 folkmängd efter åldersgrupp	53

1. Sammanfattning

Region Gotlands ekonomiska planeringsförutsättningar baseras på SKR:s analyser och prognoser i *Aktuell Ekonomi för regioner och kommuner* som uppdaterades i februari. SKR:s skatteunderlagsprognoser stödjer kommuner och regioner i budgetarbetet och publiceras fem gånger årligen, baserat på konjunkturbedömningar och statliga beslut. Nästa prognos publiceras i april. Världsläget har det gångna året stabiliserats något, men kriget i mellanöstern skapar ekonomisk instabilitet som har påverkan på världsekonomin. Detta skapar en osäkerhet i planeringen.

Även om 2025 avslutades med ett positivt resultat på 64 mnkr förklaras detta till stor del av engångseffekter i form av ökade riktade statsbidrag och lägre pensionskostnader. Planperioden framåt visar en tydligt försämrad trend, med negativa resultat redan från 2027. Sammantaget behöver Region Gotland förbättra resultaten strukturellt, hålla tillbaka investeringstakten och fortsätta effektiviseringsarbetet för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi. Det är väsentligt att omställningen utifrån demografin genomförs i verksamheterna samt att nya investeringar bidrar till den omställning som behöver göras.

Omvärldsanalysen pekar på ett förändringstryck som bland annat kommer av det nya säkerhetsläget, klimatförändringar och demografi. De globala omvärldstrender som lyfts fram får både nationell och lokal påverkan vilket gör att Region Gotlands verksamheter behöver förhålla sig till dessa i sin planering framåt.

Befolkningsprognosen visar att antalet barn och unga kommer att minska och antalet äldre över 80 år öka. Den prognostiserade befolkningsutvecklingen förväntas få två övergripande konsekvenser för Region Gotland. Dels kommer Region Gotland behöva ställa om sin verksamhet snarare än att anpassa den, dels kommer en åldrande befolkning innebära en ökad försörjningsbörda.

Konsekvenserna som kan dras av befolkningsprognoserna ligger också i linje med de slutsatser som drogs 2025 när Region Gotland med stöd av PwC presenterade en långsiktig finansiell analys. Analysen visar att regionens ekonomiska förutsättningar är ansträngda och att ett strukturellt gap mellan intäkter och kostnader riskerar att växa om inga åtgärder vidtas. Tre slutsatser lyfts fram. Region Gotland behöver ställa om sin verksamhet utifrån de demografiska förutsättningarna genom omfördelning av resurser till de verksamheter som kommer att växa. Den andra slutsatsen är att utöver det också föreligger ett behov av effektivisering av verksamheterna, även om demografiska anpassningar görs. Region Gotlands förväntade intäkter räcker inte för att finansiera en full uppräknings med demografi, lön samt pris av regionens verksamheter. För att hålla tillbaka kostnadsökningen till en nivå som matchar intäkterna krävs en årlig genomsnittlig effektivisering på 1,5 procent. Den tredje slutsatsen är att kommande investeringar behöver prioriteras utifrån de demografiska förändringarna där fokus behöver ligga på den åldrande befolkningen i relation till barn och unga.

För att säkra att verksamheterna håller god kvalitet gör Region Gotland regelbundet kvalitets- och resultatundersökningar. Region Gotland följer upp och jämför resultat över tid, både inom egna verksamheter och med andra kommuner och regioner. Region Gotland har både starka resultat och resultat som ligger lägre i relation till andra kommuner. Vid en jämförelse av Region Gotlands kostnader för olika verksamheter jämfört med andra kommuner och regioner har regionen högre kostnader för förskoleklass, grundskola och fritidsverksamhet. Kostnaderna för hälso- och sjukvård per invånare är

högst i landet och har från 2021 accelererat. Region Gotland har lägre kostnader inom äldreomsorg, LSS.

2. Inledning

Planeringsförutsättningar 2027–2029 ger en samlad beskrivning av det förändringstryck som Region Gotland står inför. Dokumentet är framtaget som ett stöd i det strategiska arbetet med att prioritera, planera och med god framförhållning fatta beslut om hur resurser ska fördelas de kommande åren för att anpassa verksamheten till samhällsförändringar och medborgarnas behov. Det gäller dels den demografiska utvecklingen med färre barn och fler äldre, dels yttre faktorer som klimatförändringar, teknologisk utveckling och krav på beredskap. Dokumentet redogör också för hur dessa förändringar påverkar regionens ekonomiska ramar, och vilka anpassningar som kan komma att behövas i verksamheten. Syftet är att ge ett sakligt, sammanhållet och framåtblickande underlag som stöd för det arbetet.

Region Gotlands målsättning är att ha stabil ekonomi, god framförhållning och förmåga att hantera oförutsedda händelser.

Dokumentet är också ett av underlagen som ska användas för nämndernas verksamhetsplanering.

3. Väsentliga slutsatser från omvärldsanalysen

3.1 Bakgrund

I en värld som ständigt och med ökande hastighet förändras är omvärldsanalys centralt för organisationer. Att förstå och anpassa sig till yttre omständigheter är avgörande för att säkerställa långsiktig framgång och överlevnad. Omvärldsanalys är en process som systematiskt samlar, analyserar och tolkar information om hur den omgivande miljön påverkar den egna organisationen.

Målet med en omvärldsanalys är att förstå de olika faktorer och trender som kan påverka verksamheten för att kunna fatta informerade beslut och anpassa strategier. Det hjälper också till att identifiera styrkor och svagheter inom organisationen själv, vilket är viktigt för en hållbar och effektiv verksamhetsplanering.

Syftet med Region Gotlands gemensamma omvärldsanalys är att skapa samsyn. En samsyn som i sin tur kan leda till samverkan och samhandling kring de utmaningar och möjligheter omvärldens förändringstryck medför.

Nedan beskrivs de väsentliga slutsatser som identifierats i samband med omvärldsanalysen som gjordes hösten 2025.

3.2 Megatrend – Demografisk utveckling

Den globala befolkningstillväxten väntas avta och nå sin topp runt 2080, drivet av lägre fertilitet, ökad utbildning och urbanisering, vilket leder till en snabbt åldrande befolkning i många delar av världen samtidigt som Afrika fortsatt växer. Europa har redan en hög andel äldre, med ökande försörjningsbörda och brist på arbetskraft, särskilt inom vård och omsorg – en utveckling som även präglar Sverige där andelen äldre ökar och den arbetsföra befolkningen minskar, särskilt i lands- och glesbygder. Gotland står inför liknande utmaningar: efter tidigare tillväxt minskar befolkningen nu och väntas sjunka med drygt 500 personer till 2034, samtidigt som antalet äldre ökar kraftigt och antalet barn, unga och

personer i arbetsför ålder minskar. Låga födelsetal, minskad invandring och utflyttning av unga driver utvecklingen, vilket både sätter press på äldreomsorgen och försvårar möjligheten att nå målet om fler invånare i åldern 20–64 år. Samtidigt kan större etableringar och ökat bostadsbyggande – exempelvis Försvarmaktens satsningar och Heidelberg Materials potentiella projekt i Slite – bidra positivt, men Gotlands långsiktiga attraktionskraft och bostadsförsörjning blir avgörande för att vända den demografiska trenden.

3.3 Megatrend – Klimat och energi

Världen står inför en accelererande klimatkris där sju av nio planetära gränser redan överskridits, samtidigt som de globala utsläppen fortsätter att öka trots internationella åtaganden som Parisavtalet och EU:s Fit for 55. Energiomställningen är central, men riskerar att tränga undan andra miljöfrågor som biologisk mångfald och markanvändning. Inom EU pågår stora satsningar på förnybar energi och klimatanpassning, men COP30 levererade inte de skärpta formuleringar som efterfrågats om utfasning av fossila bränslen, höjda utsläppsmål eller tidigarelagd finansiering till utvecklingsländer.

I Sverige drivs klimatomställningen av elektrifiering och fossilfri industri, där kalk- och cementindustrin är avgörande för Gotland. Avsaknad av nationellt stöd på Heidelberg Materials ansökan om stöd för en CCS-anläggning i Slite bromsar en potentiell utsläppsminskning motsvarande fyra procent av Sveriges totala nivå. Samtidigt skapar regeringens beslut att stoppa 13 planerade vindkraftparker i Östersjön stor osäkerhet för både regional och nationell energiomställning. Behovet av stabil elförsörjning växer snabbt, särskilt för industrins omställning, elektrifiering och koldioxidavskiljning, men utbyggnad av vind- och solex samt elnätet ger lokala målkonflikter kring markanvändning, naturvärden och attraktivitet. Jordbrukets utsläpp och ökade krav på klimatanpassning till torka, värme och skyfall förstärker behovet av helhetsperspektiv.

För Gotland handlar utmaningen ytterst om att balansera energiomställning, klimatanpassning och biologisk mångfald för att säkra ett långsiktigt robust, hållbart och attraktivt energisystem i ett snabbt föränderligt klimat.

3.4 Megatrend – Social sammanhållning

Social sammanhållning bygger på tillit, trygghet, delaktighet och gemenskap, men dessa förutsättningar utmanas i takt med ökade klyftor, polarisering, misstro mot expertis och växande psykisk ohälsa. På Gotland märks utvecklingen genom ökad ensamhet, särskilt bland unga och utsatta grupper, samt genom att nästan var femte gotlänning upplevt kränkande bemötande, där kvinnor, HBTQI+-personer och personer med funktionsnedsättning är särskilt utsatta. Trots att tillit och trygghet över lag är högre på Gotland än i riket finns tydliga skillnader mellan grupper: fler kvinnor än män känner sig otrygga i offentliga miljöer, otrygghet är vanligare i Visby, och mäns våld mot kvinnor samt unga i riskmiljöer utgör fortsatta utmaningar. Hälsoklyftorna är relativt stabila men ojämlikhet i levnadsvillkor består, och ohälsosamma vanor, psykisk ohälsa och ensamhet drabbar särskilt grupper med svagare socioekonomiska förutsättningar, samtidigt som nästan hälften av öns ungdomar uppger lågt psykiskt välbefinnande. Digitalisering och sociala medier kan både stärka gemenskap och fördjupa polarisering, vilket på sikt riskerar att urholka tillit, trygghet och Gotlands förmåga att hålla samman som samhälle.

3.5 Megatrend – Globalisering

Globaliseringens dynamik förändras snabbt genom geopolitiska konflikter, teknologisk fragmentering och ökande protektionism, där handelshinder, energikris, leveransstörningar och en mer polariserad värld – präglad av USA:s nya politik, Rysslands invasion av Ukraina och Israels folkmord på den palestinska befolkningen i Gaza¹, – driver på en tydlig trend mot de-globalisering och ökat fokus på självförsörjning och strategisk autonomi.

För Gotland innebär detta både risker och möjligheter: EU:s nya konkurrenskraftsfond och minskad regional självständighet kan försvåra tillgången till utvecklingsmedel, samtidigt som behovet ökar av att stärka bioekonomin, självförsörjningen och exportinfrastrukturen för att möta globala störningar. Öns ekonomi är särskilt känslig för avbrott i sjötransporter och beroende av en fungerande marin infrastruktur i Visby, liksom av ett starkt platsvarumärke och en hållbar besöksnäring i ett läge där klimatförändringar, militär närvaro och stigande resekostnader påverkar attraktionskraften. Samtidigt blir rättvis tillgänglighet central för näringslivets utveckling, befolkningstillväxt och jämlik tillgång till service, vilket kräver en styrning som väver samman vattenresurser, utbildning, innovation, kultur, turism och digital infrastruktur.

Nya produktionsmönster med kortare värdekedjor och ökad reshoring kan stärka lokal produktion och innovation, men Gotlands insulära läge kräver särskild nationell och regional politik. För att ön ska bidra till en hållbar, motståndskraftig och konkurrenskraftig utveckling behövs samordnade, plastbaserade strategier som tar sin utgångspunkt i ö-perspektivet och Gotlands unika förutsättningar.

3.6 Megatrend – Teknologisk utveckling

Den teknologiska utvecklingen förändrar snabbt hur samhällen fungerar och skapar både möjligheter och utmaningar. Digitalisering, artificiell intelligens (AI), datadriven innovation och Internet of Things (IoT) omformar arbetssätt, beslutsprocesser och vardagsliv. På Gotland finns flera initiativ inom digitalisering och energiinnovation, men utvecklingen är splittrad och saknar en gemensam målbild. Med en samlad strategi skulle Gotland kunna bli en föregångsregion inom digital beredskap, automatiserat beslutsfattande och smarta samhällslösningar. AI kan effektivisera handläggning och analys, men kräver kompetens, tillgång till data samt tydliga etiska och juridiska ramar. Gotlands litenhet och geografiska avgränsning skapar unika möjligheter att testa integrerade digitala lösningar inom till exempel energi, transporter, turism och samhällsplanering. Samtidigt ställer ö-läget höga krav på robust digital infrastruktur och informationssäkerhet. Digitalisering är också central för Gotlands beredskap och säkerhet. Genom sensorer, varningssystem och cyberförsvar kan digital teknik stärka förmågan att förebygga och hantera kriser. För att nå dit krävs samordning, investeringar och en tydlig vision om hur teknologin ska bidra till ett hållbart, motståndskraftigt och smart Gotland.

3.7 Megatrend – Samhällets beredskap

Det försämrade säkerhetsläget, hybridkrigföring och ökade klimat- och hälsohot ställer höga krav på Gotlands beredskap. Som strategiskt nav i Östersjön är ön särskilt utsatt för både militära och civila hot, vilket kräver robusta system, redundans och samordning

¹ Rapport från FN:s flyktingkommissariat, september 2025: <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/09/israel-has-committed-genocide-gaza-strip-un-commission-finds?sub-site=HRC>

mellan samhällsviktiga funktioner. Erfarenheter från exempelvis dricksvattenstörningen 2023 visar behovet av bättre planering och förebyggande arbete.

I regeringens Totalförsvarsbeslut 2025–2030 prioriteras sex sektorer: energi, vård och omsorg, transporter, kommunikation, livsmedel och dricksvatten samt räddningstjänst. Gotland pekas ut som ett strategiskt viktigt område. Utifrån totalförsvarsbeslutet preciserar Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030 Sveriges, inklusive Gotlands, planering och utveckling av totalförsvaret.

Nya lagförslag (bland annat NIS2 och CER-direktivet) skärper kraven på kommuners och regioners beredskap, kontinuitetshantering och informationssäkerhet. För Gotland innebär detta behov av stärkt ledningsförmåga i kris och krig, förbättrad försörjningsberedskap och utökad intern och extern samverkan – exempelvis med Försvarsmakten, näringslivet och frivilligorganisationer.

Samtidigt ökar hoten mot demokratiska värden. Påverkanskampanjer, desinformation och våldsbejakande extremism riskerar att urholka tilliten till samhällets institutioner. För att möta detta krävs ett aktivt arbete med informationssäkerhet, kommunikation och förtroendeskapande åtgärder. Gotlands beredskap måste bygga på helhet, samverkan och tillit – där alla aktörer, offentliga som privata, tar ansvar för att skydda liv, samhällsfunktioner och demokratiska värden.

4. Demografi och befolkningsutveckling

4.1 Befolkningsutveckling i riket

Enligt SCB:s befolkningsregister uppgick Sveriges folkmängd den 31 december 2025 till 10 605 500 personer. Det motsvarar en ökning på 17 800 personer under året vilket är den lägsta folkökning som uppmätts under 2000-talet. Det kan jämföras med 2024 då befolkningen ökade med drygt 36 000 personer. Folkökningen förklaras både av att fler invandrade än utvandrade och att det föddes fler än vad som avled under året.

Lägsta antalet födda sedan 2002

Under 2025 föddes 97 500 barn, vilket var det lägsta antalet födda på 23 år. Jämfört med föregående år var det en minskning med 960 barn, vilket motsvarar 1,0 procent. Inte sedan 2002 har det fötts färre barn i Sverige.

Hur många barn som föds beror dels på antalet kvinnor i barnafödande åldrar, dels på hur fruktsamheten ser ut i olika åldrar. Den summerade fruktsamheten 2025 är den lägsta som någonsin uppmätts i Sverige, men skillnaden jämfört med 2024 är liten. År 2025 var den summerade fruktsamheten 1 423 barn per 1 000 kvinnor. Motsvarande siffra för 2024 var 1 430 barn per 1 000 kvinnor. Totalt sett har barnafödandet haft en nedåtgående trend sedan 2010 då den summerade fruktsamheten var 1 985 per 1 000 kvinnor, men nedgången verkar nu ha avstannat.

Något fler döda under året

Under 2025 avled 92 200 personer i Sverige, av dessa var 46 200 kvinnor och 46 000 män. Antalet dödsfall var 944 fler än under 2024.

Födelseöverskottet, antal födda minus antal döda, var 5 300 personer under 2025, vilket är 1 900 lägre jämfört med 2024. Minskningen av födelseöverskottet förklaras av färre födda och fler döda jämfört med förra året.

Minskad invandring av födda i Ukraina

År 2025 invandrade 89 400 personer till Sverige, en minskning med 26 800 personer eller 23 procent jämfört med 2024. Under året invandrade det ungefär lika många män som kvinnor. Den minskade invandringen kan till stor del förklaras av att färre personer födda i Ukraina invandrade. Under 2025 invandrade 6 600 personer födda i Ukraina, vilket är 21 500 färre än 2024. Invandringen av ukrainare var hög under 2024 eftersom personer som hade haft ett uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktdirektivet fick möjligheten att folkbokföra sig i Sverige det året. Trots den minskade invandringen var Ukraina det vanligaste födelselandet för utrikes födda som invandrade 2025.

Den största invandrargruppen var återinvandrade personer födda i Sverige, 12 600 personer.

Antalet utvandringar minskade under året

År 2025 utvandrade 77 500 personer, vilket var en minskning med 9 000 personer eller 10 procent jämfört med föregående år. Av de som utvandrade var 56 procent män och 44 procent kvinnor.

Det vanligaste landet att flytta till (förutom okänt land) var Tyskland, med sex procent av utvandringarna. Spanien var det land som hade störst negativt invandringsöverskott under 2025 (-800), det vill säga att fler utvandrade till än invandrade från Spanien.

Folkminskning i majoriteten av Sveriges län och kommuner

Under 2025 minskade folkmängden i 14 av 21 län och i 180 av landets 290 kommuner. Jämfört med 2024 är det fler då 9 län och 169 kommuner hade en folkminskning.

Stockholms län hade den största folkökningen med 13 000 personer, vilket motsvarar en ökning med 0,5 procent. Uppsala län hade den relativt största folkökningen. Befolkningen ökade med 2 700 personer, vilket motsvarar 0,7 procent.

Av de 14 län som hade en folkminskning under 2025 var minskningen störst i Västerbottens län med 2 100 personer. Länet hade även den största procentuella folkminskningen bland länen med 0,8 procent. Minskningen beror på nedläggningen av Northvolt.

Västerbottens län hade även den största nettoutflyttningen till övriga Sverige, där 1 900 personer fler flyttade från länet än vad som flyttade till länet. Störst inrikes nettoinflyttning hade Skåne län med 2 500 personer.

Störst folkökning bland kommunerna hade Göteborg (4 300), följt av Stockholm (3 700), Malmö (2 300) och Uppsala (1 700). Störst relativ folkökning noterades i Knivsta, där ökade befolkningen med 2,5 procent. Därefter följer Boden (2,0 procent) och Burlöv (1,7 procent).

Störst befolkningsminskning bland kommunerna noterades i Skellefteå (-2 700) följt av Kristianstad (-471) och Eskilstuna (-414). Kommunen Norsjö hade den relativt sett största befolkningsminskningen med 4,0 procent. De tre kommunerna som hade den lägsta folkmängden under 2025 var Dorotea (2 200), Bjurholm (2 300) och Sorsele (2 400).

4.2 Befolkningsutveckling på Gotland

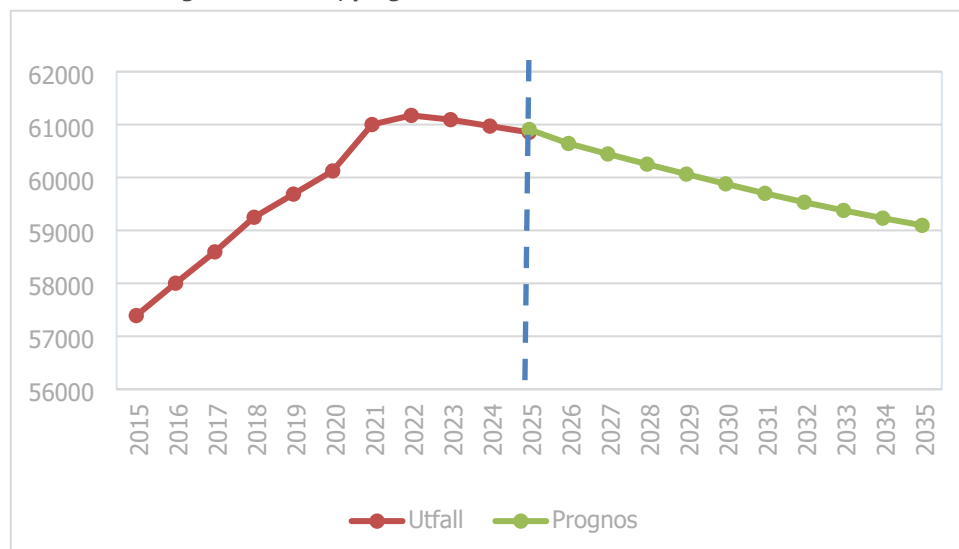
Under 2025 minskade folkmängden på Gotland med 118 personer, från 60 971 till 60 853 invånare. Orsaken till den minskade befolkningen var ett flyttnetto på 38 personer och ett födelsenetto på -151 personer. Under året flyttade 2 438 personer till Gotland, vilket var 210 färre än 2024. Antalet personer som flyttade från kommunen minskade med 47 personer jämfört med året innan, från 2 447 till 2 400.

Det föddes 454 barn under 2025, 37 fler än 2024. Antalet personer som avled var 605 vilket var 68 färre än året innan. Sammantaget ger detta ett födelsenetto (antalet födda minus döda) på -151 personer.

Under prognosperioden 2026–2035 beräknas folkmängden på Gotland att minska med 1 756 invånare, från 60 853 till 59 096 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 143 personer per år och födelsenettot -319 personer per år. Totalt medför det en minskning med -176 personer per år.

I diagrammet nedan visas den faktiska befolkningsutvecklingen under perioden 2015–2025 samt den prognosticerad befolkningsutveckling för åren 2026–2035.

Faktisk folkmängd 2015–2025, prognos 2026–2035 antal

I tabellen nedan sammanfattas befolkningens utveckling över tid avseende folkmängd och förändringkomponenter. Uppgifterna för 2026 och framåt är prognostiserade värden.

Folkmängd och förändringskomponenter i Region Gotland

Komponenter	1980	1990	2000	2025	2026	2035
Födda	653	933	519	454	426	426
Döda	626	697	663	605	685	783
Födelseöverskott	27	236	-144	-151	-259	-357
Inflyttade	1 118	1 355	2 003	2 438	2 472	2 605
Utflyttade	1 059	1 324	1 975	2 400	2 424	2 384
Flyttnetto	59	31	28	38	49	220
Ökning/minskning	86	267	-116	-118	-211	-136
Folkmängd	55 346	57 108	57 313	60 853	60 643	59 096

Två förändringskomponenter, antalet födda respektive döda samt antalet inflyttade respektive utflyttade påverkar folkmängden.

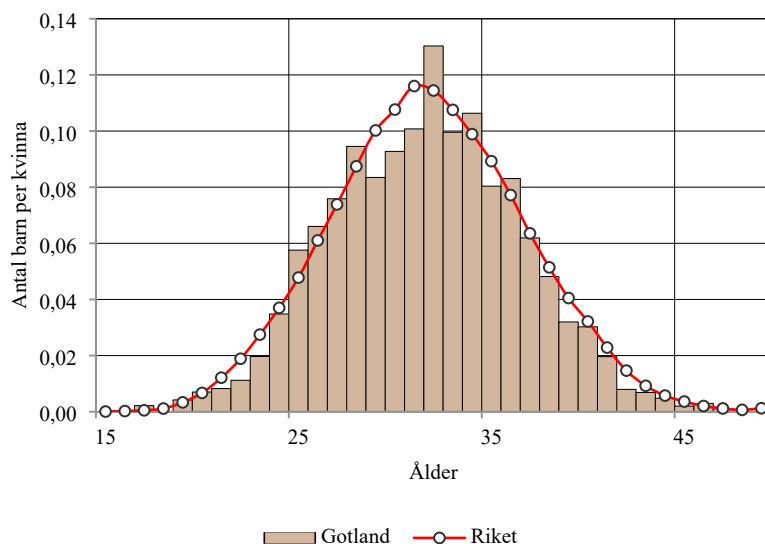
4.2.1 Fler avlidna än födda under året

Antalet födda minus döda kallas för födelseöverskott eller naturlig befolkningsökning. Antalet födda har sedan 2015 varierat mellan 417 och 535. År 2025 föddes 454 barn och under prognosperioden förväntas i genomsnitt 419 barn att födas per år. Antalet avlidna har sedan 2015 varierat mellan 605 och 673. År 2025 avled 605 personer vilket är det lägsta antalet på tio år. Under prognosperioden väntas i genomsnitt 738 personer att avlida per år.

Antalet barn som föds beror dels på antalet kvinnor i fertil ålder, dels på kvinnors benägenhet att bli föräldrar. Benägenheten att föda barn beräknas som antal födda barn

efter moderns ålder dividerat med antalet kvinnor i en viss ålder. Diagrammet visar att fruktsamheten är som högst hos 32-åriga kvinnor på Gotland, motsvarande i snitt 0,13 barn. Med hjälp av fruktsamheten per ålder och antalet kvinnor i fertil ålder beräknas hur många barn som förväntas födas.

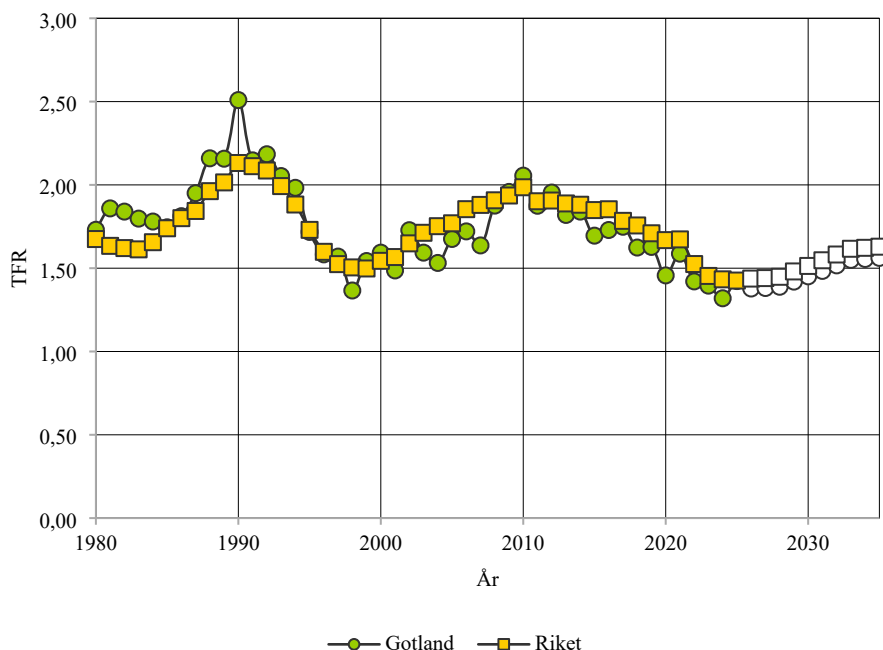
Antalet födda barn per kvinna (fruktsamhet) efter moderns ålder. Genomsnitt 2023–2025. Jämförelse med riket.

För att få en total bild av fruktsamheten kan man beräkna summerad fruktsamhet vilket är summan av fruktsamheten i olika åldrar (dvs summan av värdena på staplarna i diagrammet). Måttet summerad fruktsamhet visar hur många barn en kvinna skulle föda om hon under sin livstid föder barn såsom kvinnor idag gör.

Fruktsamhet	2025	2035
Gotland	1,42	1,56
Riket	1,42	1,63

Utveckling av den summerade fruktsamheten 1980–2025 samt prognostiserad fruktsamhet 2026–2035.

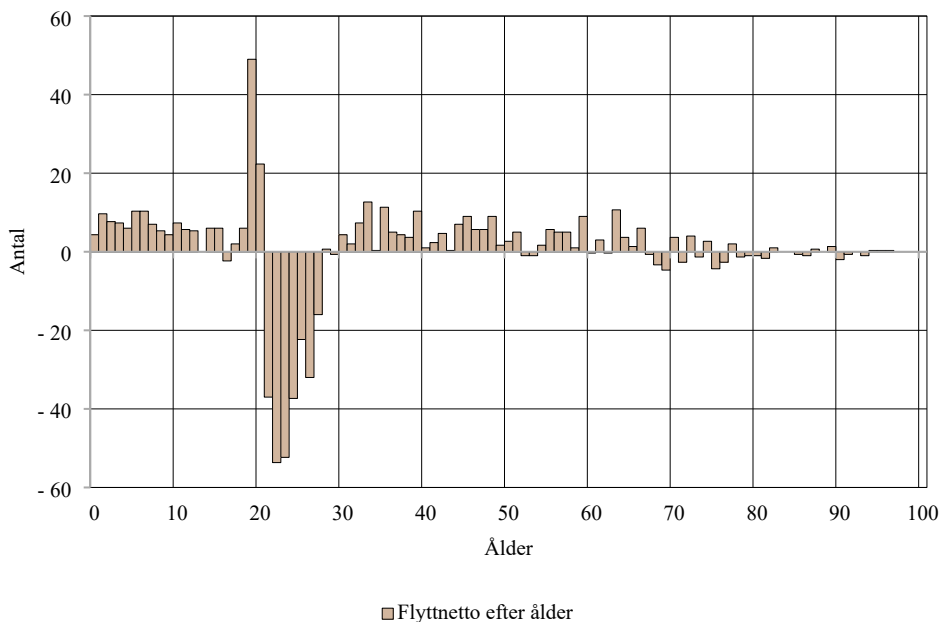
4.2.2 Antalet inflyttade minskade under året

Flyttnettot beräknas som inflyttade minus utflyttade. Antalet inflyttade har sedan 2015 varierat mellan 2 438 och 3 219. År 2025 flyttade 2 438 personer till kommunen vilket är en minskning med 210 personer mot året innan och den lägsta inflyttningen under tioårsperioden. Under prognosperioden förväntas i genomsnitt 2 538 personer flytta in per år. Antalet utflyttade har sedan 2015 varierat mellan 2 107 och 2 692. År 2025 flyttade 2 400 personer från kommunen och under prognosperioden förväntas i genomsnitt 2 395 personer flytta ut per år.

Hur många som flyttar till respektive från kommunen i olika åldrar visas i diagrammet nedan. Även om lika många flyttar in som ut ur kommunen i en viss åldersgrupp betyder detta inte att kommunens förutsättningar är oförändrade. Det kan finnas en stor skillnad på in- och utflyttarna avseende socioekonomiska faktorer såsom utbildning, inkomst eller arbetsmarknadsstatus. Det är därför viktigt att göra kompletterande analyser av flyttströmmarna för att få en så heltäckande bild som möjligt.

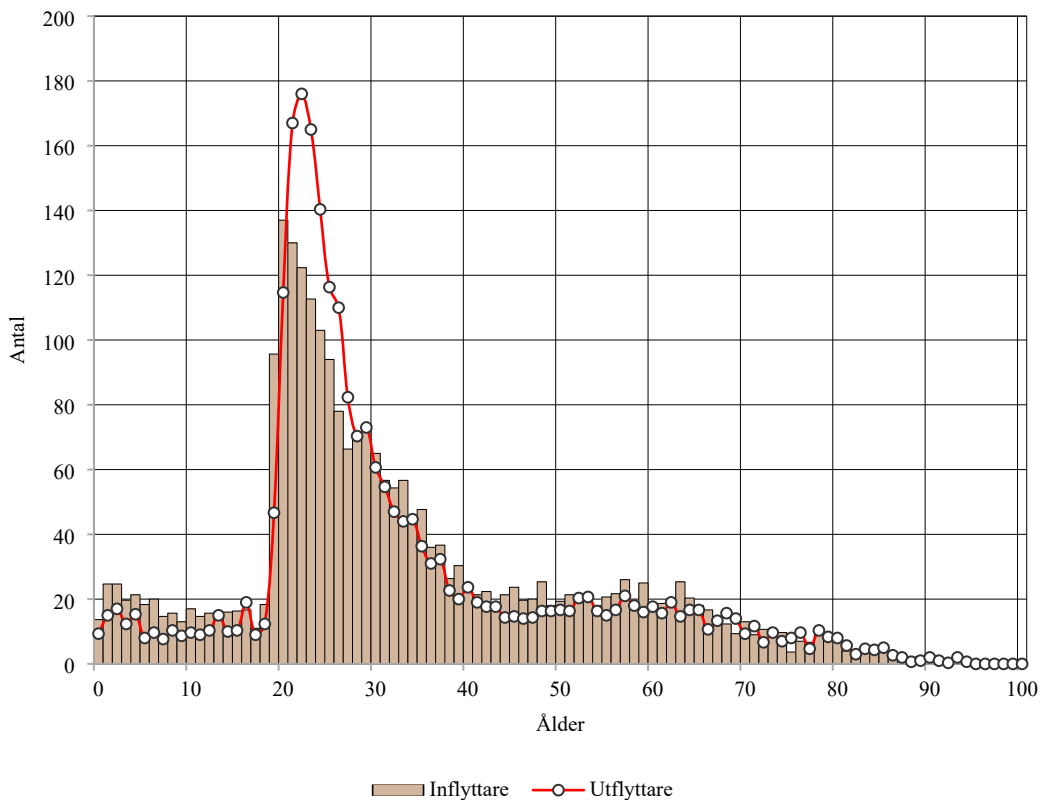
Diagrammet nedan visar effekten av in- och utflyttningen på åldersstrukturen. Staplarna visar flyttnettot, dvs. vilka åldersgrupper som ökar respektive minskar på grund av flyttningar. Nettot har beräknats som skillnaden mellan antalet in- och utflyttade. Ett negativt värde betyder att fler flyttar från än till kommunen i den åldern. För att få en mer representativ bild av flyttningarna har ett genomsnitt för de tre senaste åren beräknats. Flyttbenägenheten visar på sannolikheten att en person i en viss ålder flyttar från Gotland. På Gotland har 23-åringarna den högsta flyttbenägenheten med 0,27. Detta innebär att 27 procent av alla 23-åringar under ett givet år flyttar från Gotland.

Flyttnetto efter ålder på Gotland: Skillnad i antalet in- och utflyttade invånare i olika åldrar. Genomsnitt för perioden 2023–2025.

Även inflyttare till Gotland hör till åldersgruppen unga vuxna. I diagrammet nedan som visar antalet in- och utflyttare till Gotland per åldersgrupp under 2025 så finns toppen bland åldrarna 20–25 år. Diagrammet nedan visar vid vilken ålder som flyttströmmarna sker samt relationen mellan flyttnettot på Gotland under 2025.

Antalet flyttare efter ålder på Gotland 2025

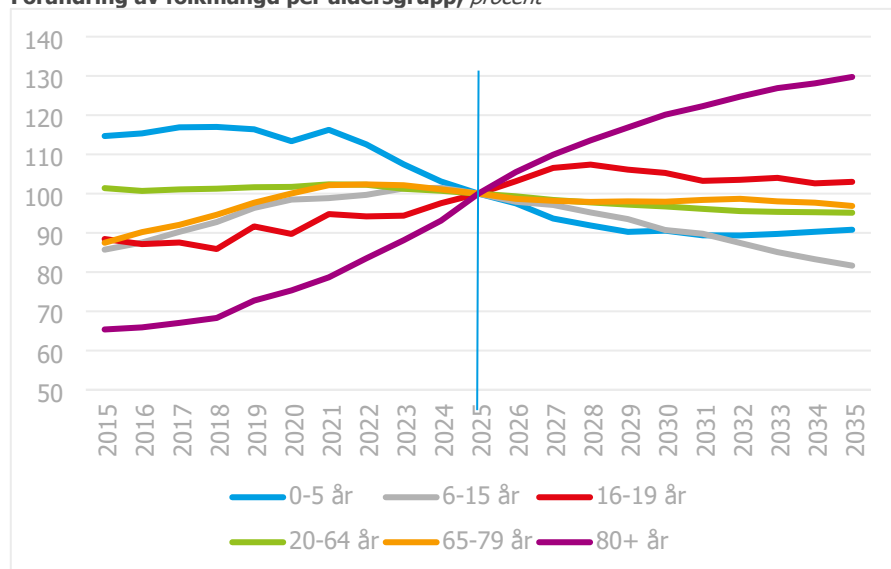

4.2.3 Förändring av folkmängd per åldersgrupp

Befolkningssammansättningen förändras när den relativa andelen inom olika åldersgrupper förändras. Detta har påverkan på vilket serviceutbud som medborgarna efterfrågar. För att underlätta planeringen för Region Gotlands verksamheter delas prognosen in i olika åldersgrupper. Inledningsvis presenteras förändringen per åldersgrupp för samtliga åldersgrupper. Sedan presenteras data för respektive åldersgrupp. Inom varje åldersgrupp presenteras först en inledande text kring åldersgruppen som helhet följt av diagram och en tabell som visar förändringen för hela regionen. För mer detaljerad information om prognoser för respektive åldersgrupp för åren 2026–2035 se bilaga 1.

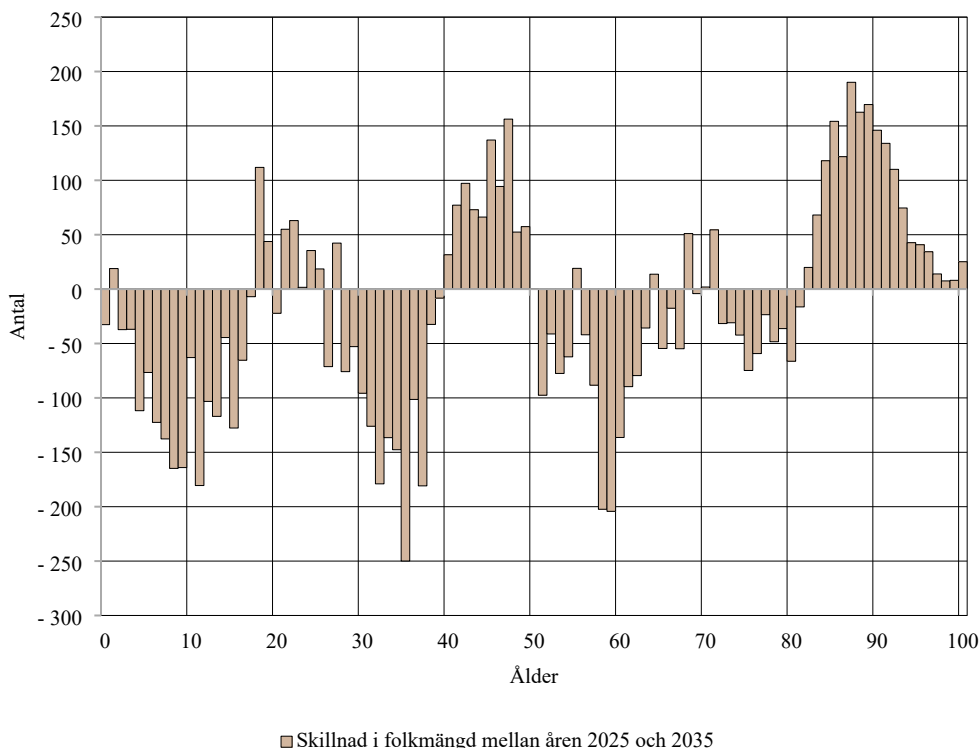
Diagrammet nedan visar den procentuella volymförändringar per åldersgrupp med utgångspunkt från årsskiftet 2025/2026 och med en tioårs horisont såväl bakåt som framåt. Samtliga åldersgrupper har vid utgångspunkten index 100. De historiska värdena visar den procentuella förändring som varit och värdena från och med 2026 visar den prognostiserade utvecklingen. Åldersgruppen 80+ förväntas ha den största procentuella ökningen även på längre sikt. Det framgår även att antalet ungdomar i gymnasieåldern, 16–19 år, förväntas öka de kommande åren för att därefter plana ut på en nivå cirka 5 procent högre än idag.

Förändring av folkmängd per åldersgrupp, procent

Diagrammet nedan visar förändringen i åldersstruktur till 2035. Vi ser hur antalet personer i olika åldrar förändras mellan år 2026 och 2035 på grund av åldrande, flyttningar, födslar och avlidna. Ett positivt värde för en viss ålder innebär att antalet invånare i den åldern ökar under prognosperioden. Ett negativt värde innebär på motsvarande sätt att antalet förväntas minska.

Förändring i antalet personer efter ålder mellan åren 2025 och 2035 i region Gotland, antal

Förändring av folkmängd: Barn och unga 0–18 år

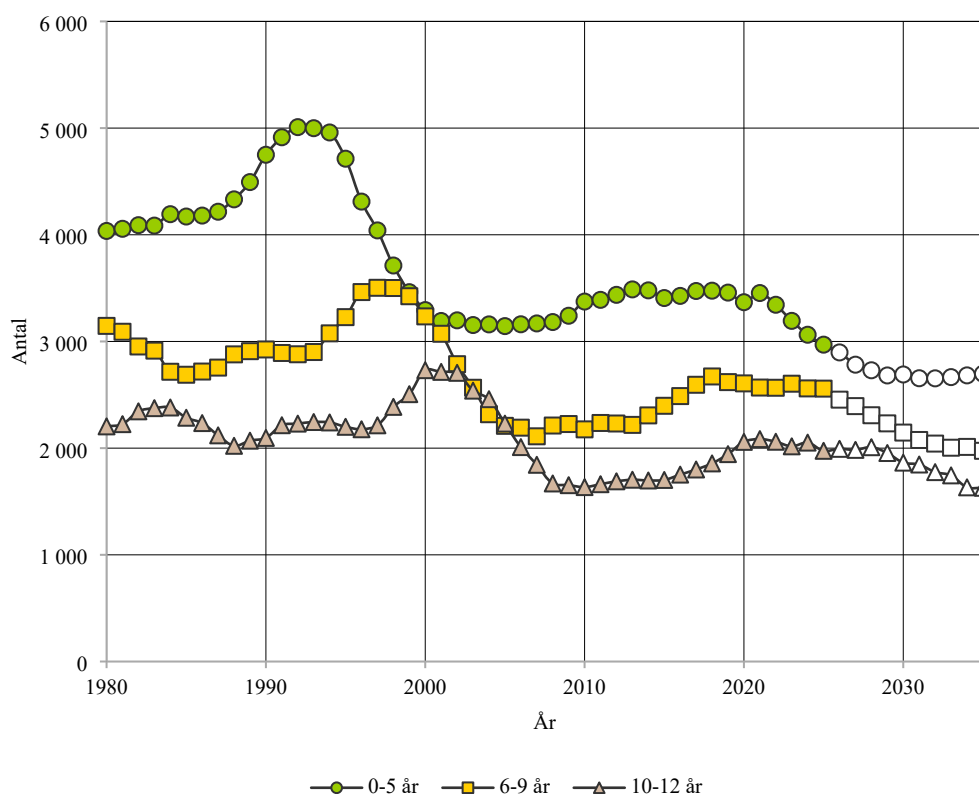
Antalet barn och unga kommer att minska från 11 619 personer år 2025 till 10 164 personer 2035. En minskning med 1 455 barn. De första fem åren sker minskningen i åldrarna 0–5 för att sedan minska mer i åldern 6–12 år. Unga mellan 16–18 år kommer att öka något jämfört med 2025.

Barn och unga 0–12

Utvecklingen av antalet barn i åldern 0–5 år beror främst på hur många barn som föds framöver. Eftersom denna åldersgrupp även är relativt mer flyttbenägen än de äldre barnen, vilka har börjat skolan, så har även in- och utflyttning en viss inverkan på utvecklingen. För de äldre barngrupperna, 6–9 år och 10–12 år beror eventuella förändringar i antalet främst på åldrandet och att olika årskullar är olika stora.

I diagrammen nedan visas hur gruppen barn och unga förändrats på Gotland under åren 1980–2025 samt en prognos som sträcker sig fram till 2035. Diagrammen delar upp gruppen i åldrarna 0–5 år, 6–9 år, 10–12 år, 13–15 år samt 16–18 år. Diagrammen kompletteras med en tabell som visar antalet individer i grupperna för åren 2015, 2025 samt 2035.

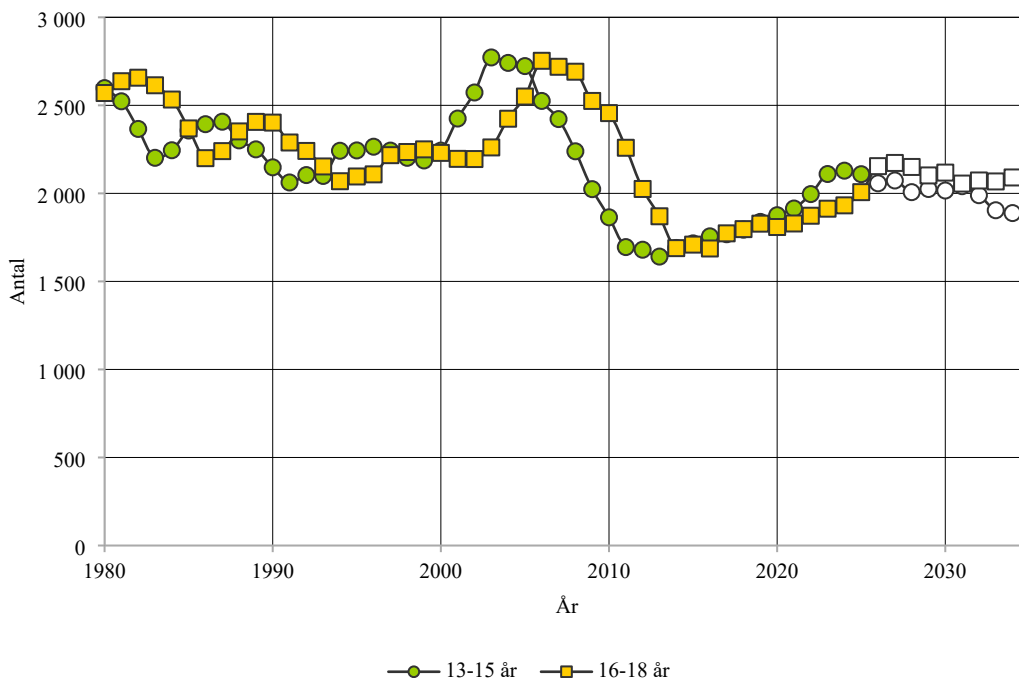
Historisk utveckling av antalet barn i åldrarna 0–12 år 1980–2024 samt prognostiserat antal 2026–2035, antal

Unga 13–18

Antalet i åldrarna 13–15 och 16–18 år har sedan 2000-talets mitt minskat i de flesta av landets kommuner, i takt med att de stora barnkullar som föddes kring 1990 har lämnat dessa åldrar bakom sig. I många kommuner ligger antalet invånare i dessa åldrar relativt stadigt under den kommande tioårsperioden.

Historisk utveckling av antalet ungdomar i åldrarna 13–18 år 1980–2025 samt prognostiserat antal 2026–2035, antal

Diagrammen ovan kompletteras med en tabell som visar antalet individer i grupperna för åren 2015, 2025 samt 2035. Tabellen visar även förändringen i gruppen i såväl absoluta tal som i relativa mått (procent).

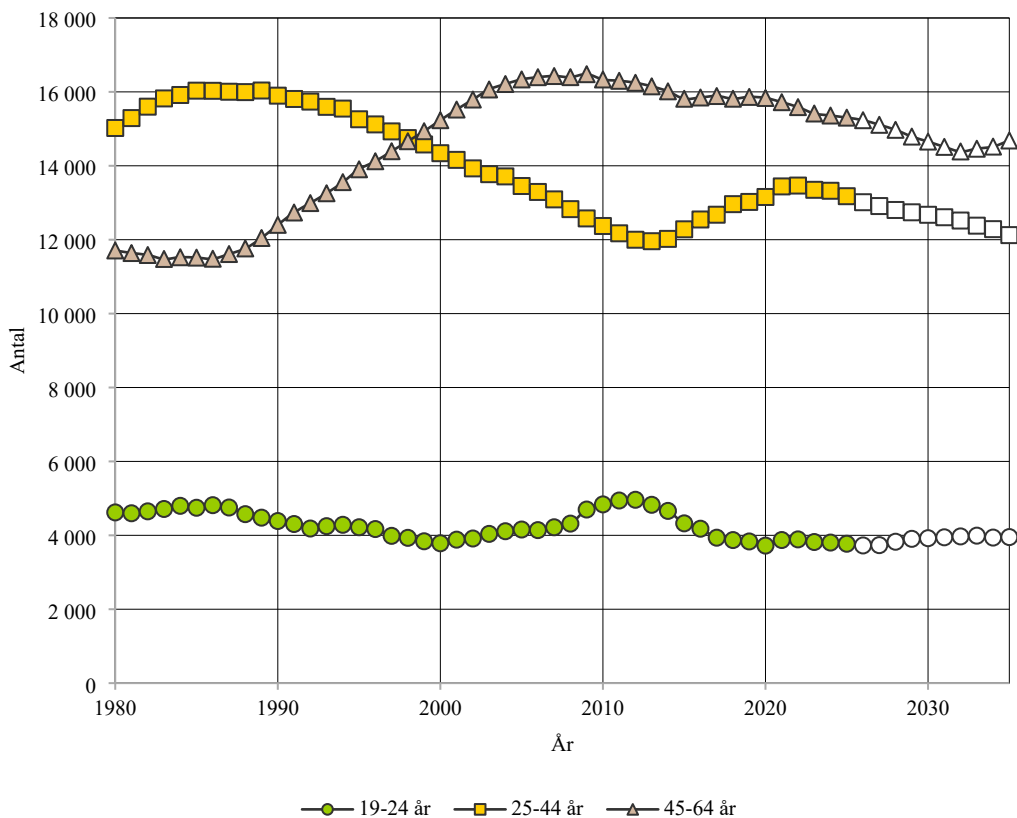
Förändring per åldersgrupp för åren 2015, 2025 och 2035

Åldersgrupp	2015	2025	2035	Diff 2025–2035, antal	Diff 2025–2035, procent
0–5 år	3 407	2 971	2 698	-272	-9,6%
6–15 år	5 815	6 643	5 424	-1 218	-18,3%
16–18 år	1 709	2 005	2 043	177	9,2%
Totalt 0–18 år	10 931	11 619	10 164	-1 455	-12,5%

Förändring av folkmängd: Vuxna 19–64 år

Åldersgruppen 19–24 år har i många kommuner minskat stadigt sedan den senaste babyboomkullen, född kring 1990, passerade dessa åldrar. Åldersgruppen 25–44 år har på motsvarande sätt ökat då 90-talisterna i stället åldrats in i den, samtidigt som den avgående generationen, 70-talisterna, var mindre. Den stora 60-talistgenerationen har samtidigt åldrats ur gruppen 45–64 år och in i åldrarna 65–70 år.

Historisk utveckling av antalet vuxna i åldrarna 19–64 år 1980–2025 samt prognostiserat antal 2026–2035, antal

Diagrammet ovan kompletteras med en tabell som visar antalet individer i grupperna för åren 2015, 2025 samt 2035. Tabellen visar även förändringen i gruppen i såväl absoluta tal som i relativa mått (procent). I den antalsmässigt största gruppen 19–64 år kommer Gotland de kommande tio åren att minska befolkningen med 1 491 personer eller 4,6 procent.

Förändring per åldersgrupp för åren 2015, 2025 och 2035

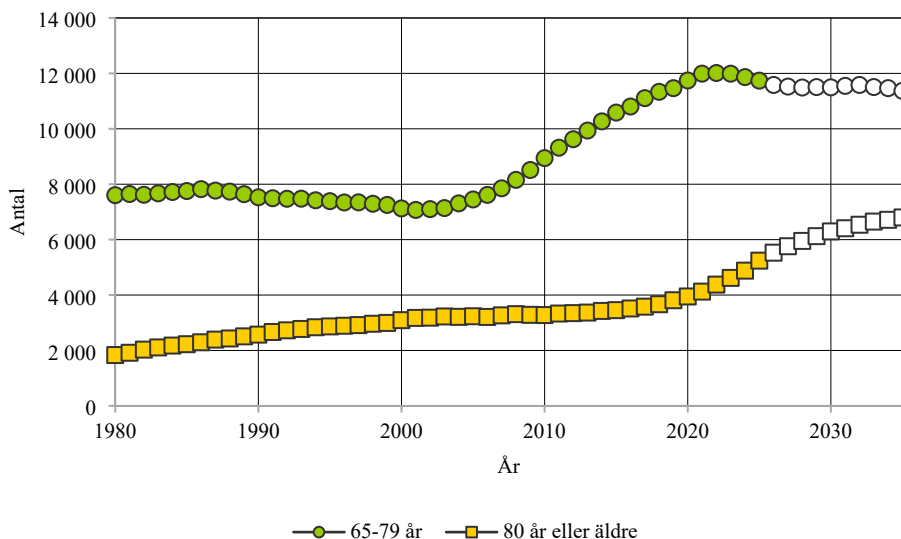
Åldersgrupp	2015	2025	2035	Diff 2025–2035, antal	Diff 2025–2035, procent
19–24 år	4 324	3 772	3 953	181	4,8%
25–44 år	12 281	13 177	12 124	-1 053	-8,0%
45–64 år	15 814	15 303	14 685	-618	-4,0%
Totalt: 19–64 år	32 419	32 252	30 716	-1 491	-4,6%

Förändring av folkmängd: Gruppen äldre, 65–79 år samt 80 år eller äldre

Gruppen 65–79 år minskar i många kommuner den kommande tiden då de stora kullarna födda på 1940-talet ersätts av de mindre kullarna födda på 1950-talet.

På motsvarande sätt ökar antalet 80 år och äldre av samma anledning, den stora kullen 40-talister åldras in i åldersgruppen. Samtidigt ökar medellivslängden, mäns snabbare än kvinnors, så de äldre lever längre än tidigare.

Historisk utveckling av antalet äldre i åldrarna 65 år och uppåt 1980–2025 samt prognostiserat antal 2026–2035, antal

Diagrammet ovan kompletteras med en tabell som visar antalet individer i grupperna för åren 2015, 2025 samt 2035. Tabellen visar även förändringen i gruppen i såväl absoluta tal som i relativa mått (procent). Gruppen äldre 65+ kommer på Gotland öka med 1 190 personer eller 7,1 procent. Det är gruppen 80+ som står för ökningen, den förväntas öka med 1 559 personer, 29,7 procent, de kommande 10 åren.

Förändring per åldersgrupp för åren 2015, 2025 och 2035

Åldersgrupp	2015	2025	2035	Diff 2025–2035, antal	Diff 2025–2035, procent
65–79 år	10 586	11 738	11 369	-369	-3,1%
80+ år	3 455	5 242	6 801	1 559	29,7%
Totalt: 65+ år	13 695	16 747	18 170	1 190	7,1%

4.2.4 Delområdesprognos

I tabellen på nästa sida visas den faktiska befolkningen per den 31 december 2025 och den prognostiserade befolkningen för delområdet åren 2030 och 2035 fördelat per åldersgrupp. Färgskalorna indikerar grad av avvikelse i procent mellan åren 2025 och 2035. Ju mörkare rött/grönt desto större minskning/ökning i den åldersgruppen i det delområdet.

Delområde	Ålder	10 år sedan 2015	Nuläge 2025	Om 5 år 2030	Om 10 år 2035	Förändring Antal	2025–2035 Procent
Visby Norra	0–5	929	690	606	632	-95	-13,09%
	6–15	1 646	1 736	1 557	1 332	-461	-25,70%
	16–18	489	620	646	609	40	7,10%
	19–64	9 875	9 570	9 448	9 277	-380	-3,93%
	65–79	2 834	3 141	3 064	3 072	-122	-3,83%
	80+	1 098	1 549	1 751	1 921	495	34,72%
	Totalt	16 871	17 306	17 072	16 843	-523	-3,01%
Visby Södra	0–5	964	933	843	867	-69	-7,35%
	6–15	1 584	2 079	2 060	1 893	-199	-9,53%
	16–18	474	570	653	682	120	21,41%
	19–64	7 958	9 000	9 387	9 475	364	4,00%
	65–79	2 223	2 625	2 644	2 767	107	4,02%
	80+	628	1 200	1 447	1 603	473	41,85%
	Totalt	13 831	16 407	17 035	17 287	796	4,83%
Fårösund	0–5	157	111	109	111	-7	-5,55%
	6–15	272	277	252	217	-86	-28,48%
	16–18	78	75	97	94	19	25,39%
	19–64	1 688	1 482	1 444	1 409	-119	-7,78%
	65–79	863	884	822	765	-127	-14,22%
	80+	236	371	438	480	139	40,63%
	Totalt	3 294	3 200	3 163	3 076	-181	-5,56%
Slite	0–5	282	256	223	229	-28	-10,99%
	6–15	508	496	498	437	-66	-13,18%
	16–18	139	166	144	160	-7	-3,99%
	19–64	2 771	2 592	2 601	2 535	-91	-3,47%
	65–79	989	1 023	961	972	-62	-6,04%
	80+	258	397	450	484	116	31,48%
	Totalt	4 947	4 930	4 877	4 816	-139	-2,80%
Roma	0–5	448	399	391	405	-20	-4,62%
	6–15	762	849	781	707	-139	-16,38%
	16–18	182	246	226	230	-4	-1,67%
	19–64	3 818	3 722	3 649	3 625	-64	-1,74%
	65–79	1 171	1 267	1 243	1 210	-66	-5,17%
	80+	343	511	636	707	230	48,12%
	Totalt	6 724	6 994	6 926	6 884	-63	-0,90%
Klinte	0–5	258	201	161	164	-45	-21,69%
	6–15	386	485	420	333	-156	-31,99%
	16–18	113	120	124	126	0	0,02%
	19–64	2 082	2 031	1 956	1 903	-126	-6,21%
	65–79	807	875	880	884	-6	-0,65%
	80+	245	342	403	450	124	38,03%
	Totalt	3 891	4 054	3 945	3 859	-210	-5,15%
Sudret	0–5	369	378	352	360	-31	-8,04%
	6–15	657	709	687	640	-75	-10,47%
	16–18	234	206	213	207	8	3,92%
	19–64	4 227	3 780	3 595	3 481	-367	-9,53%
	65–79	1 699	1 916	1 947	1 913	-7	-0,37%
	80+	647	868	947	1 033	220	27,06%
	Totalt	7 833	7 857	7 742	7 634	-252	-3,20%
Summa		57 391	60 853	59 880	59 096	-1 756	-2,9%

4.3 Summering av Gotlands befolkningsutveckling

Den prognostiserade befolkningsutvecklingen förväntas få två övergripande konsekvenser:

- 1. Behov av anpassning mellan verksamheter
- 2. Ökad försörjningsbörda

Behov av anpassning mellan verksamheter

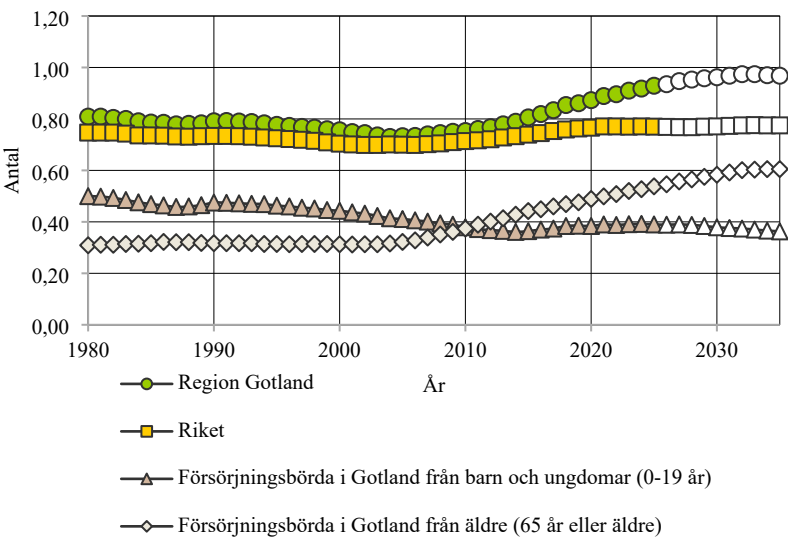
En förändrad demografisk sammansättning i befolkningen ger ett förändrat behov av Region Gotlands serviceutbud. Då antalet barn och unga i befolkningen beräknas minska och antalet äldre, speciellt gruppen 80+, beräknas att öka behöver regionens verksamhet anpassas till detta. Det innebär att resurser behöver fördelas från verksamheter inriktade på barn- och unga (primärt skola) till verksamheter inriktade på äldre (äldreomsorg och sjukvård). Delområdesprognosen kan ge information om var sådana anpassningar kan genomföras.

Ökad försörjningsbörda

Försörjningsbörda är ett mått som visar på relationen mellan antalet personer som behöver bli försörjda och antalet personer som kan bidra till deras försörjning. Uttrycket beskriver hur många personer en person i yrkesverksam ålder måste försörja förutom sig själv. Försörjningsbördan kan delas upp i två delar, en del från barn och ungdomar (0–19 år) och en del från äldre (65+).

Diagrammet nedan visar att Gotland har en högre försörjningskvot än riket, och att den successivt ökar under prognosperiodens. Förenklat innebär det att regionen får högre kostnader på grund av en ökad efterfrågan på välfärd, men att skatteintäkterna inte ökar i samma takt. En hög försörjningskvot påverkar även kompetensförsörjningen och kan leda till svårigheter att bemanna. I praktiken spelar fler faktorer in i hur höga intäkterna blir så som vilka regler som gäller för utjämnningssystemen samt vilka bidrag Regionerna får. Slutsatsen är dock att Region Gotland inte förväntas öka intäkterna genom en lättnad i försörjningsbördan. Således blir behovet av att anpassa verksamheterna till demografi ännu viktigare.

Kvoten mellan antalet invånare i icke yrkesverksam ålder (0–19 år och 65 år eller äldre) och antalet i yrkesverksam ålder (20–64). Jämförelse med riket.

5. Ekonomiska förutsättningar 2026–2029

5.1 Sammanfattning av långsiktig finansiell analys

Under hösten 2023 genomförde PwC en långsiktig finansiell analys för Region Gotland. Syftet med analysen var att ge en oberoende och samlad bild av regionens ekonomiska förutsättningar på längre sikt. Under hösten 2024 uppdaterades analysen. I samband med detta togs även ett kunskapsunderlag fram som beskriver de ekonomiska förutsättningarna uppdelat mellan regionens kommunala respektive regionala uppdrag. Analysen innehåller bland annat en framräkning av det demografiskt betingade investeringsbehovet i förhållande till regionens investeringsplan. Den omfattar även en konsekvens- och driftkostnadsanalys av investeringsplanen. Resultaten visar vilket effektiviseringsbehov, omprioriteringsbehov eller skatteköjningstryck som kan uppstå för att regionens ekonomi ska vara långsiktigt hållbar.

Anpassning av verksamheten till demografiska förändringar

Region Gotland behöver successivt anpassa verksamheternas omfattning till den demografiska utvecklingen. Det innebär att resurser behöver omfördelas mellan olika verksamhetsområden. När elevantalet minskar behöver skolans verksamhet anpassas, samtidigt som behovet av äldreomsorg ökar i takt med att andelen äldre i befolkningen växer. Om verksamheterna inte anpassas till förändrade behov innebär det i praktiken en ambitionshöjning som behöver finansieras.

Behov av effektivisering

Analysen visar att regionens framtida intäktsutveckling inte fullt ut beräknas täcka kostnadsökningar till följd av demografiska förändringar, löneökningar och prisutveckling. Om inga åtgärder vidtas visar beräkningarna att gapet mellan intäkter och kostnader år 2033 motsvarar en skatteköjning på cirka 2,14 kr. För att hålla tillbaka kostnadsökningarna till en nivå som motsvarar intäktsutvecklingen krävs en genomsnittlig årlig effektivisering på 1,49 procent. Effektiviseringsbehovet är beräknat exklusive den omställning som följer av demografiska förändringar. Kalkylen förutsätter också att kostnaderna inom verksamheter där efterfrågan minskar kan anpassas. Om denna omställning inte genomförs blir effektiviseringsbehovet högre än 1,49 procent. Ökade räntekostnader till följd av investeringar och upplåning kan också förstärka behovet av effektivisering. Det gör det särskilt viktigt att verksamheterna dimensioneras i takt med den demografiska utvecklingen.

Prioritering av investeringar utifrån demografiska förändringar

Den långsiktiga finansiella analysen ger även information om vilka verksamheter som kan behöva ökad respektive minskad kapacitet till följd av den demografiska utvecklingen. En stor del av investeringsbehoven avser reinvesteringar för att upprätthålla befintliga tillgångar. Utöver detta pekar analysen på ett behov av två nya särskilda boenden inom en tioårsperiod. Befolkningsprognosen indikerar i övrigt inget ökat behov av volyminvesteringar inom verksamheter riktade till barn och unga eller inom omsorg för personer med funktionsnedsättning.

Uppdelning mellan region och kommun

Eftersom Region Gotland ansvarar för både kommunala och regionala uppgifter har analysen även belyst hur ekonomin skulle kunna utvecklas om verksamheten delas upp i en kommunal respektive regional del.

Det finns flera metodmässiga svårigheter i en sådan uppdelning, bland annat när det gäller att fördela balansräkning och investeringar mellan verksamheterna. Vid tillämpning av gällande skattesatser enligt skatteunderlagsprognosen – en kommunalskatt på 22,25 procent och en regionskatt på 11,35 procent – bedömdes det genomsnittliga resultatet för perioden 2024–2033 uppgå till ett överskott om cirka 198 mnkr per år i kommundelen och ett underskott om cirka 350 mnkr per år i regiondelen. Beräkningarna visar därmed att kommundelen med dessa förutsättningar skulle bidra till finansieringen av regiondelen. Ett alternativt scenario är att resultatet mellan kommun och region fördelas enligt en 65/35-princip. I detta scenario motsvarar resultatet ett genomsnittligt årligt underskott om cirka 98 mnkr i kommundelen och cirka 53 mnkr i regiondelen under perioden 2024–2033. Vid en oförändrad total skattesats på 33,60 procent skulle detta motsvara en kommunalskatt på 20,38 procent och en regionskatt på 13,22 procent, under förutsättning att regionen genomför nödvändiga effektiviseringar.

5.2 Ekonomiska förutsättningar 2026–2029

Trots att 2025 avslutades med ett positivt resultat på 64 mnkr är de ekonomiska förutsättningarna för Region Gotland framåt fortsatt ansträngda. Det är viktigt att understryka att årets resultat till stor del förklaras av faktorer som inte kan förväntas återkomma i samma utsträckning. De riktade statsbidragen ökade med hela 171 mnkr jämfört med föregående år samtidigt som pensionskostnaderna sjönk kraftigt efter två år av exceptionellt höga nivåer. Utan dessa engångseffekter hade resultatet sett betydligt sämre ut.

Planperioden fram till 2028 visar en tydligt försämrad trend. Budgeten för 2026 pekar på ett resultat om 52 mnkr, men redan 2027 väntas resultatet bli negativt med 9 mnkr för att sedan försämrats ytterligare till minus 86 mnkr år 2028. Det innebär att regionen under de kommande åren riskerar att tära på sitt ekonomiska handlingsutrymme i en takt som inte är långsiktigt hållbar. Enligt prognoserna för skatt och pension från februari så ligger resultatnivåerna kvar på ungefär samma nivå även om 2027 förväntas bli något bättre. Trots detta är det kalkylerade resultatet långt ifrån det finansiella målet om att årets resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag. Om det finansiella målet inte uppnås behöver investeringar i högre grad finansieras med lån. En kommun eller region får enligt kommunallagen inte upprätta en budget där kostnaderna överstiger intäkterna.

En central utmaning är investeringsnivån. Under de senaste tre åren har investeringsutgifterna legat på omkring 700 mnkr per år, vilket är en nivå som kassaflödet från den löpande verksamheten inte räcker till för att finansiera. Konsekvensen är att regionen tvingas till ökad extern upplåning. Låneskulden har ökat med 600 mnkr på bara två år och uppgår nu till 976 mnkr. Självfinansieringsgraden för investeringarna förväntas sjunka från 72 procent 2025 till 42 procent 2026 och vidare ned mot 24 procent 2028. Regionfullmäktige har beslutat om en lägre investeringsram på 550 mnkr per år för perioden 2027–2029, men det totala investeringsbehovet fram till 2031 bedöms ändå uppgå till 7,5 mdkr. I det ingår bland annat omfattande satsningar på vatten och avlopp, två nya äldreboenden, hamninvesteringar och en pågående utredning om sjukhusets långsiktiga lokalförsörjning. Det råder med andra ord ingen brist på behov, men ett tydligt gap mellan behov och finansiell förmåga.

Till detta kommer en demografisk utveckling som på sikt riskerar att pressa ekonomin ytterligare från två håll samtidigt. Befolkningen på Gotland minskar. Andelen invånare över 65 år väntas öka medan andelen i arbetsför ålder minskar. Det innebär att efterfrågan på vård och omsorg stiger samtidigt som skatteunderlaget växer långsamt och möjligheterna att rekrytera personal

försämrar. Kompetensförsörjningen beskrivs redan idag som en av de mest akuta strukturella utmaningarna och den förväntas inte bli enklare att hantera under kommande år.

Regionens pensionsskuld är ytterligare en faktor av stor betydelse. Den totala skulden uppgår till 4,1 mdkr för regionen och belastar löpande ekonomin i takt med att utbetalningarna ökar. Marknadsvärdet på placeringarna är 843 mnkr och vi täcker ca 20 procent av den totala pensionsskulden. Placeringarna kan ge ett bidrag till resultatet men de år avkastningen blir negativ så tynger det resultatet. Över tid kommer avkastningen att ge ett positivt bidrag.

Sammantaget befinner sig Region Gotland i ett läge där resultaten behöver förbättras strukturellt, investeringarna hållas tillbaka och verksamheterna effektiviseras ytterligare. Under perioden 2023–2025 har effektiviseringar om totalt cirka 180 mnkr genomförts. Bedömningen framåt är att kostnadsnivån fortfarande är för hög i förhållande till intäkterna och ytterligare åtgärder kommer att krävas. Hur stora åtgärder som behöver göras beror i hög grad på hur den nationella konjunkturen utvecklas och i vilken utsträckning staten väljer att tillföra ytterligare medel till kommuner och regioner under de kommande åren.

5.3 Plankalkyl 2027–2029

En plankalkyl är en beräkning av vilka intäkter och kostnader som prognostiseras de kommande tre åren. Kostnaderna utgår från senaste budgetbeslut där hänsyn tas till kommande personalkostnadsökningar, indexhöjningar av avtal samt resursfördelningsmodeller och uppdatering av posterna inom finansförvaltning när nya prognoser finns. Intäkterna beräknas utifrån SKR:s skatteprognos. Till budgetberedningen kommer plankalkylen att uppdateras utifrån ny pensionsprognos samt en ny skatteprognos som bygger på nya makrobedömningar samt besluten i regeringens vårandringsbudget.

Kalkylen i tabellen nedan visar att resultatnivån kommer att vara för låg 2026–2028. Årets resultat bör ligga på cirka 150 miljoner kronor.

Tabell: Plankalkyl 2026–2029, baserad på skatteprognos februari 2026 samt nämndernas budget enligt RF beslut i november 2025, löpande priser (mnkr).

	Budget 2026*	Kalkyl 2026**	Plan 2027*	Kalkyl 2027**	Plan 2028*	Kalkyl 2028**	Kalkyl 2029**
1 Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar	-6 952	-6 952	-7 236	-7 221	-7 550	-7 546	-7 870
däruv							
nämnderna	-7 307	-7 307	-7 402	-7 402	-7 479	-7 479	-7 579
effektivisering							
kapitalkostnader	349	349	361	361	361	361	361
finansförvaltningen	6	6	0	15	-37	-33	-52
prisökningsreserv	0	0	-55	-55	-110	-110	-165
personalkostnadsreserv	0	0	-140	-140	-285	-285	-435
2 Avskrivningar	-349	-349	-361	-361	-361	-361	-361
Verksamhetens nettokostnader	-7 301	-7 301	-7 597	-7 582	-7 911	-7 907	-8 231
3 Skatteintäkter	5 173	5 164	5 397	5 382	5 608	5 603	5 841
4 Bidragsinkomster	2 232	2 226	2 265	2 265	2 316	2 317	2 353
däruv							
kommun	1 154	1 143	1 180	1 167	1 212	1 198	1 219
region	825	829	832	844	850	865	880
Övriga statsbidrag	253	254	253	254	254	254	254
5 Finansiella poster							
Finansiella intäkter	5	5	5	5	5	5	5
Finansiella kostnader	-57	-57	-79	-65	-104	-107	-134
8 Årets resultat (förändring av eget kapital)	52	37	-9	5	-86	-89	-166

6. Investeringsbehov

Nämndernas investeringsbehov är fortsatt stora den kommande 10-årsperioden. Detta gäller både behov av nya lokaler och behov av investeringar i VA, avfall, mark- och stadsmiljö, gator och vägar. Även behov av klimatrelaterade investeringar börjar bli tydliga.

Utgångsläget för det årliga investeringsutrymmet är regionens resultat, avskrivningsutrymme samt del av avsättningar. Med förutsättning att resultatet hamnar på minst 150 mnkr har regionfullmäktige beslutat om en investeringsram på 550 mnkr per år för samtliga investeringar. Ett av de finansiella målen är att självfinansieringsgraden av investeringar i skattefinansierad verksamhet ska vara minst 100 procent. De sammanställda investeringsbehoven uppgår till ungefär 1 500 mnkr per år fram till och med 2031.

Enligt lokalförsörjningsplanen som beslutats av regionfullmäktige så ingår åtgärder för att öka kapaciteten inom äldreboenden, LSS-bostäder, SoL-bostäder, ny idrottshall i Visby, anläggningar för ridsport och ett ungdokumenthus. Planen innehåller även åtgärder för att ersätta eller reinvestera i befintliga lokaler, såsom att ersätta modulbyggnader inom grund- och förskolan, lokaler för vuxenskolan, brandstationer, lokaler för teknikförvaltningens verksamheter på Skarphäll och ombyggnad av hamnterminalen. Flera ombyggnationer på Visby lasarett finns med i planen och

pågår kontinuerligt, planen innehåller även kommande ombyggnationer för primärvården på Korpenområdet.

Visby lasarett bedriver verksamhet i ett lokalbestånd som till stora delar är fullt utnyttjat och tekniskt begränsat till både dagens och framtidens krav, vilket medför att det finns behov av ett nytt akutsjukhus.

I den avgiftsfinansierade verksamheten finns stora behov av VA investeringar för att säkra Gotlands vattenförsörjning men även för att reinvestera i de befintliga anläggningarna och förnya ledningsnätet. Behovet bedöms uppgå till cirka 300 mnkr per år. Den avgiftsfinansierade hamnverksamheten behöver investera nästan 400 mnkr fram till och med 2031. Det är bland annat investeringar för anpassningar till nya färjor och ombyggnad av terminalen.

Budgeterade investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till 566 mnkr 2027 respektive 1 151 mnkr 2028. Sammanlagt beräknas det totala investeringsbehovet uppgå till nästan 7,5 miljarder kronor kommande 5-årsperioden. Det är varken ekonomiskt eller resursmässigt möjligt att investera i den takten.

7. Lokalförsörjningsplan

Den regiongemensamma lokalförsörjningsplanen för perioden 2027–2036 är Region Gotlands samlade strategiska underlag för planering, prioritering och beredning av lokalbehov. Planen syftar till att skapa helhet, framförhållning och transparens i hanteringen av regionens lokaler och fastigheter samt att utgöra ett gemensamt underlag i investeringsprocessen och budgetarbetet.

Region Gotland står inför omfattande och delvis samtidiga utmaningar i lokalförsörjningen. Lokalbeståndet är stort, till delar åldrande och i många verksamheter redan fullt utnyttjat. Samtidigt ökar kraven på funktion, tillgänglighet, arbetsmiljö, säkerhet, beredskap, energieffektivitet och klimatanpassning. Flera nämnder redovisar behov kopplade till lagstadgade uppdrag och verksamhetskritiska funktioner, samtidigt som demografiska förändringar och nya arbetssätt kräver omställning och mer effektiv användning av befintliga lokaler.

Planen bygger på nämndernas beslutade redovisningar av lokalbehov och omfattar totalt 53 identifierade behov, varav 19 är nya jämfört med föregående planperiod. Behoven spänner över hela regionens verksamhet – från förskola, skola och utbildning till vård, omsorg, kultur, räddningstjänst, administration och lokalernas tekniska infrastruktur.

Den demografiska utvecklingen medför en strukturell omställningsutmaning, där ett överskott av utbildningslokaler sammanfaller med ökade behov inom socialtjänstens verksamheter, särskilt avseende SÄBO samt LSS- och SoL-verksamhet. Detta kräver strategiska vägval där delar av lokalbeståndet behöver prövas för avveckling eller förändrad användning, samtidigt som nya, ändamålsenliga lokaler behöver tillföras.

Lokalförsörjningen präglas samtidigt av låg flexibilitet i det befintliga beståndet, med begränsad tillgång till strategisk vakans och evakueringslokaler. Detta påverkar möjligheten att genomföra större ombyggnads-, underhålls- och energiåtgärder på ett samordnat och kostnadseffektivt sätt.

Sjukhusets långsiktiga utveckling är en betydelsefull fråga under planperioden. Visby lasarett bedriver i dag verksamhet i ett lokalbestånd som till stora delar är fullt utnyttjat och tekniskt begränsat i förhållande till både dagens och framtidens krav. Delar av verksamheten bedrivs

dessutom i tidsbegränsade lösningar, vilket ytterligare understryker behovet av långsiktig planering.

Under planperioden pågår utredningar om såväl fortsatt utveckling inom befintligt sjukhusområde som möjlig lokalisering av ett nytt akutsjukhus.

Den samlade nulägesbilden i lokalförsörjningsplanen visar på ett tydligt behov av ett inriktningsbeslut avseende sjukhusets framtida utveckling. Avsaknaden av ett sådant beslut utgör en strategisk risk, då åtgärder i befintligt sjukhus behöver genomföras utan en långsiktig målbild, vilket riskerar att leda till ineffektiv användning av regionens resurser över tid.

Planens syfte är att synliggöra regionens samlade lokalbehov, risker och beroenden samt att peka ut strategiska inriktningar och de målkonflikter och konsekvenser som uppstår om långsiktiga vägval skjuts upp. Den regionövergripande prioritering som redovisas innebär att lokalstyrgruppen, för första gången, har gjort sammanvägda bedömningar av inriktning och ordningsföljd för ett urval av lokalbehov där samordning och strategiska vägval bedömts vara avgörande.

Planen tydliggör också att alla lokalbehov inte ska lösas genom nyanskaffning av lokalyta. För flera behov är inriktningen fortsatt hantering inom befintligt bestånd genom samnyttjande, omstrukturering, förändrade arbetssätt eller andra effektiviseringar. Lokalförsörjningsplanen fokuserar därmed på de frågor där ett regionövergripande ställningstagande bedömts nödvändigt, medan övriga behov hanteras inom respektive nämnd och förvaltning.

För perioden 2027–2029 gäller en investeringsram om maximalt 550 miljoner kronor per år för regionens samlade investeringar. Denna ram innebär tydliga begränsningar och förstärker behovet av tydlig prioritering, realistisk periodisering av budget samt ett väl fungerande samspel mellan lokalförsörjningsprocessen, investeringsprocessen och budgetarbetet.

Planen redovisar även övergripande planeringsföresättningar som påverkar lokalförsörjningen, såsom klimat- och energikrav, beredskap, teknikutveckling, social sammanhållning och förändrade omvärldsföresättningar. Särskilt skärpta krav på energieffektivitet och klimatprestanda för byggnader innebär att Region Gotland sannolikt behöver ta höjd för ökade investeringsbehov i det befintliga fastighetsbeståndet över tid, vilket ytterligare förstärker behovet av strategiska vägval kring beståndets omfattning och användning.

Sammantaget visar lokalförsörjningsplanen att Region Gotland står inför en period där långsiktig planering, samordning och tydliga prioriteringar är nödvändiga för att säkerställa ändamålsenliga, hållbara och resurseffektiva lokaler. Planen utgör därmed ett centralt underlag för politiska beslut och fortsatt arbete med lokalförsörjning, investeringar och fastighetsutveckling under planperioden 2027–2036.

8. Kvalitet i Region Gotlands verksamheter

För att säkra att verksamheterna håller god kvalitet gör Region Gotland regelbundet kvalitets- och resultatundersökningar. Region Gotland följer upp och jämför resultat över tid, både inom egna verksamheter och med andra kommuner och regioner, i strävan efter att ständigt utveckla och förbättra. Kvalitetsmätningarna är till hjälp när regionens förtroendevalda och tjänstepersoner ska besluta om prioriteringar och förbättringar i verksamheten.

I den nationella databasen Kolada finns ett stort antal nyckeltal för jämförelse och analys. Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett större nationellt projekt som omfattar cirka 200 kommuner. Det drivs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) sedan 2006. KKiK består av cirka 40 mått som beskriver kommunens kvalitet och effektivitet inom tre viktiga kunskapsområden:

- Barn och unga
- Stöd och omsorg
- Samhälle och miljö

8.1 Barn och unga

Gotland visar många positiva resultat inom området **barn och unga**. Andelen elever i kommunal skola årskurs 6 som uppnår betygskriterierna i alla ämnen har ökat från 68,2 procent till 71,5 procent, vilket är högre än kommungenomsnittet på 66,7 procent. Efter tre års nedåtgående resultat har trenden brutits gällande andel gymnasieelever som tar examen inom fyra år och resultatet ligger nära riksgenomsnittet med 72,6 procent.

KKiK visar även på områden som behöver utvecklas. Andelen elever i årskurs 9 som når betygskriterierna i alla ämnen har sjunkit från 68,2 procent till 64 procent, vilket är lägre än kommungenomsnittet på 67,3 procent. Resultatet har en negativ trend från 2021.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Heltidstjänster i förskolan med förskolläraryrlegitimation, lägeskommun, andel (%)	2024	47	+2
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	2025	77	+4
Elever i åk 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	2025	71,5	+3,3
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	2025	64,0	-4,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	81,2	-0,5
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	64,7	0,0
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	2025	66,4	-3,9
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2025	72,6	+6,2
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	49,3	+10,2
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2024	29,9	+0,8
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	2024	16,2	+0,9

I kolumnen värde visas hur Gotland placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 procent med mest ofördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 procent mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
I kolumnen förändring visas nivån på förändringen från senast tillgängliga år, visar färgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit färg betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden.

8.2 Stöd och omsorg

Inom **stöd och omsorg** har väntetiden i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende minskat avsevärt från 82 dagar till 39 dagar, kommungenomsnittet är 61 dagar. Detta resultat kan dock till viss del förklaras genom att behovet av särskilt boende sjunkit de senaste åren vilket resulterat i att man kunnat erbjuda boendeplats snabbare.

Brukarbedömningen för särskilt boende i äldreomsorg visar att andelen som har en positiv helhetssyn är fortsatt hög. 86 procent har svarat att man är ”mycket nöjd” eller ”ganska nöjd” på frågan *hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?* Riksnittet är 79 procent.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	2024	83,3	+0,4
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	2025	95	-1
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	2024	42,5	+5,8
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, lägeskommun, andel (%)	2025	73	+5 *
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, lägeskommun, andel (%)	2025	84	+3
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	2025	39	-43
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	86	-1
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	88	0
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal	2025	25,5	-3,6
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	2025	58	-6
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2024	10 269	-89
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år			

I kolumnen värde visas hur Gotland placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 procent mest fördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 procent mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
I kolumnen förändring visas nivån på förändringen från senast tillgängliga år, visar färgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit färg betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden.

8.3 Samhälle och miljö

Inom området **samhälle och miljö** är samtliga resultat från 2024. Detta beror på att Gotland enbart deltar i Medborgarundersökningen vartannat år (senast 2024) och för resultat nöjd kundindex (NKI) presenteras 2025 års resultat i april 2026. Preliminära resultat för 2025 finns men då dessa inte är officiella har vi valt att endast publicera 2024 års resultat.
Gotland har länge haft ett starkt läge när det gäller avfallsåtervinning där 55 procent av det kommunala avfallet återvinns, vilket är betydligt över riksgenomsnittet på 39 procent.

Inom området samhälle och miljö har nöjd kundindex höjts från 68 till 70 (på en hundra gradig skala). Trots ökningen placerar sig Gotland fortfarande i det lägre spannet jämfört med andra kommuner.

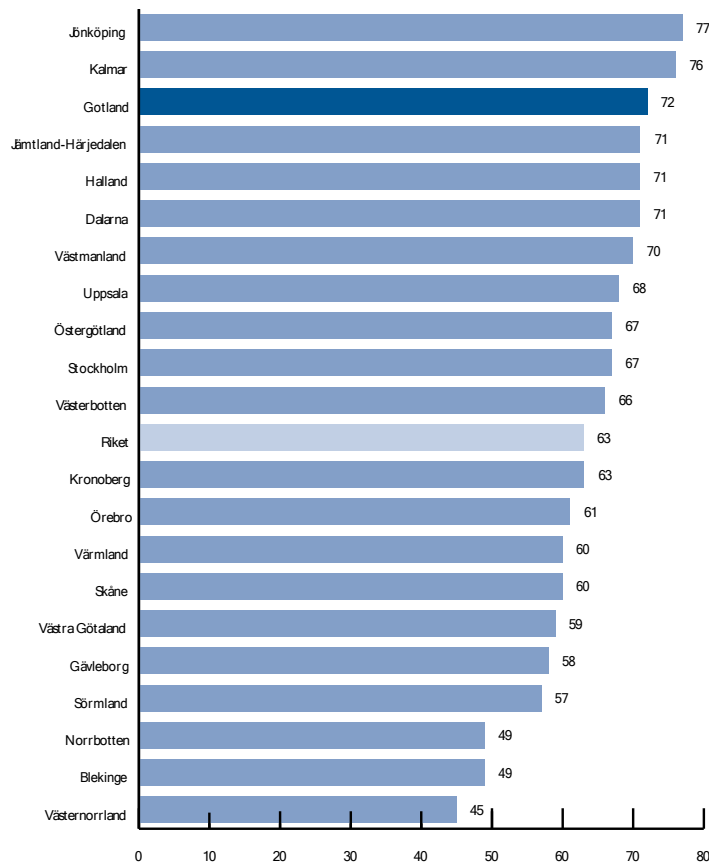
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	2024	94,7	-1,4 *
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	2024	84,6	-3,9 *
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2024	29	-4
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, ny definition	2024	70	-
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	2024	56	-10
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2024	55	-2
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	2024	77,8	+7,1
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	2024	64,8	-4,7 *
Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv, andel (%)	2024	83,0	-0,8 *
Nöjdhet med kommunens utbud av platser för idrott, friluftsliv och ställen att träffas på, andel (%)	2024	67,1	-0,7 *
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år			

I kolumnen värde visas hur Gotland placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 procent med mest ofördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 procent mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
I kolumnen förändring visas nivån på förändringen från senast tillgängliga år, visar färgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit färg betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden.

8.4 Vård och omsorg

Hälso- och sjukvårdsbarometern är en nationell undersökning som visar befolkningens attityder till, förtroende för och uppfattning om svensk hälso- och sjukvård. Undersökningen för 2025 visar att 89 procent anser att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver, rikssnittet ligger på 87 procent. I undersökningen svarar 72 procent att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för hälso-och sjukvården i sin helhet, vilket är tredje högst andel i riket (riket 63 procent).

FÖRTROENDE FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRD 2025, %

Svar per region och för riket i procent där svaret är stort eller mycket stort förtroende.

Resultaten visar även att:

- 89 procent instämmer helt eller delvis i att de har tillgång till den sjukvård de behöver (90 procent 2024)
- 69 procent instämmer helt eller delvis att väntetider till besök och behandling på sjukhus är rimliga (68 procent 2024)
- 77 procent instämmer helt eller delvis att väntetider till vårdcentral är rimliga (75 procent 2024)
- 65 procent instämmer helt eller delvis att de uppfattar att vården ges på lika villkor, det vill säga att behovet av vård avgör, inte något annat (69 procent 2024)

9. Kostnadsjämförelser

I det här avsnittet jämförs kostnader för ett antal verksamhetsområden med andra kommuner och regioner. Syftet med detta avsnitt är att identifiera hur Region Gotlands kommunala och regionala verksamheters kostnader ligger till i jämförelse med förväntad kostnad, andra kommuner/region samt att se trender i kostnadsutveckling över tid. Tillsammans kan denna

översikt som ger en fingervisning om vad som kan undersökas djupare för att hitta smarta effektiviseringar som ökar medborgarnas värde av Region Gotlands verksamhet. Målet är att underlaget ska fungera som ett diskussionsunderlag som bygger på faktiskt utfall i förhållande till andra och underlätta att fatta faktabaserade beslut avseende prioriteringar framåt. För att veta om resurserna utnyttjas effektivt är jämförelser ett bra verktyg, dels mellan olika år, dels mellan olika kommuner och regioner.

Kostnadsjämförelser kan ge en ökad förståelse och insikter om:

- vilka verksamheter som uppvisar en lägre kostnad vilket kan indikera antingen en hög effektivitet, där möjligt lärande kan delas. Alternativt en lägre ambitionsnivå där det kan finnas brister i kvalitet och behov av satsningar finns.
- vilka verksamheter med en högre kostnad vilket antingen kan innebära lägre effektivitet eller en hög ambitionsnivå.
- samt vilka verksamheter som har en avvikande trend över tid (positiv eller negativ).

Nedan följer ett avsnitt om nettokostnadsavvikelse samt ett avsnitt där Region Gotlands verksamheter jämförs med andra kommuner/regioner, liknande kommun- respektive regiongrupper. Dessa siffror avser verksamhetsåret 2024.

I detta avsnitt görs jämförelser av olika verksamhetsområden med riket som helhet, med liknande kommuner/regioner samt för den kommunala verksamheten med den kommungrupp som Gotland tillhör. Syftet är att identifiera trender och områden för fördjupad analys, med målet att hitta effektiviseringar som ökar värdet för medborgarna. Underlaget ska fungera som faktabaserat diskussionsstöd inför framtida prioriteringar.

Kommungruppsindelningen har tagits fram av SKR för att underlätta analyser och jämförelser i statistiska sammanhang. Indelningen omfattar totalt nio grupper, fördelade på tre huvudkategorier, där kommunerna klassificeras utifrån faktorer som tätortsstorlek, geografisk närhet till större tätorter och pendlingsmönster. Underlaget bygger på data från SCB:s databaser. Region Gotland ingår i kommungruppen "Mindre stad/tätort", vilket innebär kommuner där den största tätorten har mellan 15 000 och 40 000 invånare. För kostnadsjämförelserna detta år innehöll referensgruppen mindre stad/tätort (Kommungrupp C6) dessa kommuner:

- Norrtälje
- Nyköping
- Katrineholm
- Värnamo
- Ljungby
- Oskarshamn
- Västervik
- Falköping
- Karlskoga
- Falun
- Avesta
- Ludvika
- Hudiksvall
- Härnösand
- Örnsköldsvik
- Skellefteå
- Gotland
- Karlskrona
- Karlshamn
- Ystad
- Falkenberg
- Varberg
- Mariestad
- Lidköping
- Skövde
- Piteå
- Kiruna

Med liknande kommuner och regioner avses de som i teorin har jämförbara förutsättningar för verksamheten, exempelvis vad gäller befolkningsstruktur. Det innebär att jämförelsekommunerna varierar beroende på verksamhetsområde och för varje område väljs de kommuner som bedöms vara mest jämförbara. Det är dock viktigt att notera att jämförelserna inte alltid blir helt rättvisande, eftersom Gotlands ö-läge innebär särskilda förutsättningar som inte återspeglas i andra kommuner. För årets kostnadsjämförelser har referensgrupperna av liknande kommuner bestått av följande kommuner inom respektive verksamhetsområde:

Verksamhet	Liknande kommuner/regioner
Förskola	Norrtälje, Västervik, Karlskrona, Mora, Söderhamn, Hudiksvall och Luleå
Fritidshem	Solna, Norrtälje, Ljungby, Hässleholm, Falkenberg, Borlänge, Hudiksvall
Grundskola (inkl. förskoleklass)	Norrtälje, Kalmar, Karlskrona, Hässleholm, Skövde, Östersund, Skellefteå
Gymnasieskola	Norrtälje, Kalmar, Varberg, Mölndal, Skövde, Skellefteå, Luleå
Äldreomsorg	Nyköping, Karlshamn, Hässleholm, Karlskoga, Sandviken, Hudiksvall, Örnsköldsvik
LSS	Norrtälje, Enköpings, Hässleholm, Mölndal, Kungälv, Trollhättan, Falun
Individ- och familjeomsorg	Tyresö, Kalmar, Karlskrona, Skövde, Falun, Örnsköldsvik, Östersund
Hälso- och sjukvården	Kronoberg, Blekinge, Dalarna, Västernorrland, Jämtland & Härjedalen, Norrbotten

9.1 Nettokostnadsavvikelse

I begreppet nettokostnadsavvikelse jämförs den faktiska nettokostnaden (utfallet) för respektive verksamhet med den referenskostnad som är uträknad för Gotland i utjämningsystemet. Referenskostnad anger förväntad kostnad i en kommun given ålder, behov och produktionsförhållanden vid genomsnittlig ambition och effektivitet. Referenskostnaden är alltså olika beroende på förutsättningar.

Nettokostnadsavvikelsen i procent är hög inom fritidshemsverksamhet och LSS. Avvikelsen är låg inom verksamheterna grundskola och gymnasieskola. Högst kostnadsläge har fritidshem med en nettokostnadsavvikelse på 22,8 procent. Det är LSS som har den lägsta kostnadsläget på -10,4 procent. Störst förändring har individ och familjeomsorgen, som har en nedåtgående trend, från 24,5 till 6,5 procent.

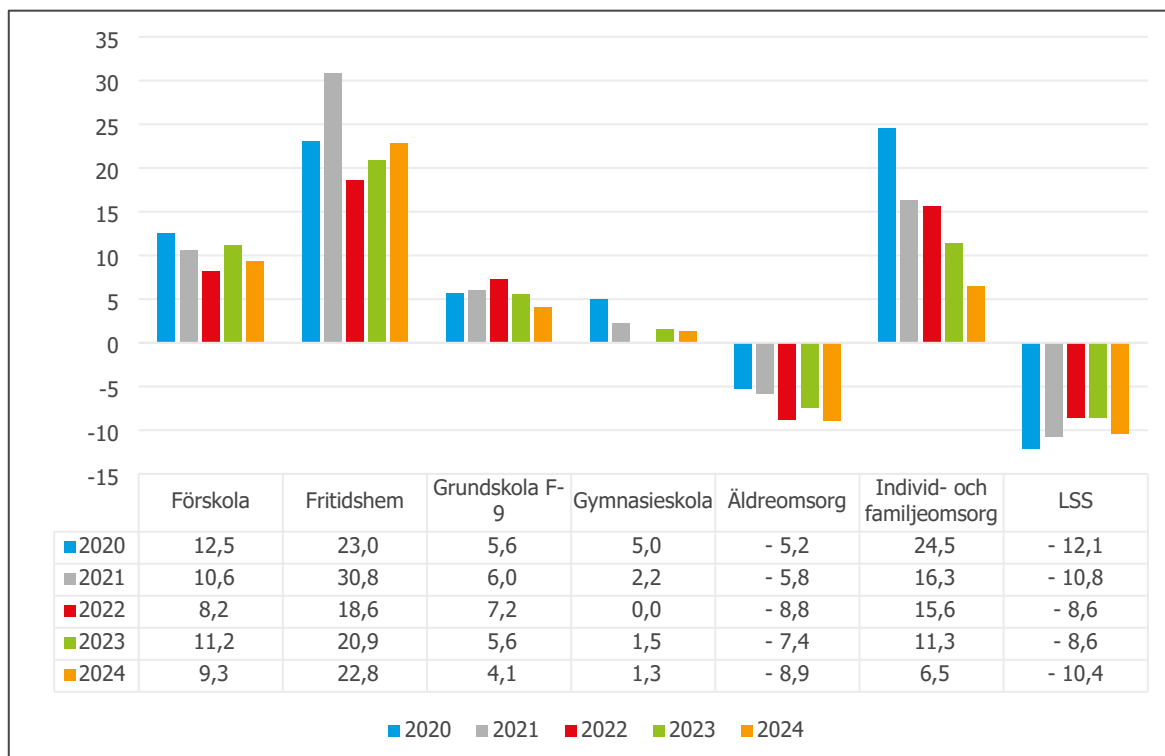

Diagram: Nettokostnadsvikelse i % 2020-2024

En hög positiv avvikelse kan bero på att de variabler som används i kostnadsutjämnningssystemet för att bedöma vilket behov som finns, inte fullt ut tar hänsyn till det verkliga behovet. Det indikerar ändå att det finns utrymme för effektivisering.

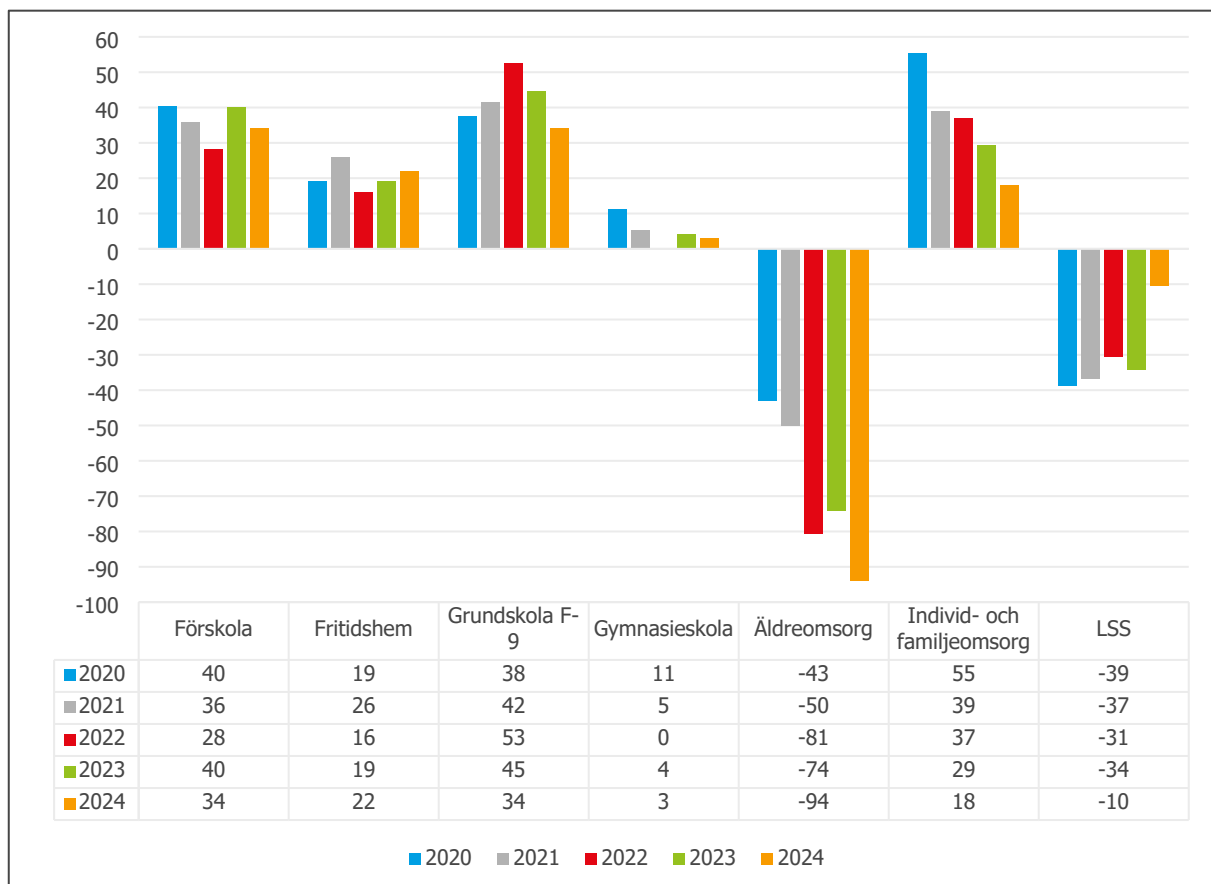

Diagram: Nettokostnadsavvikelse mnkr, 2020-2024

Ovan tabell visar nettokostnadsavvikelsen i miljoner kronor. Fritidshem som har den högsta procentuella avvikelsen har en mindre kostnadsbudget vilket ger en lägre avvikelse i mnkr jämfört med exempelvis grundskolan. Högst nettokostnadsavvikelse har äldreomsorgen, den är -94 mnkr. Diagrammet visar att alla verksamheter har en lägre nettokostnadsavvikelse när vi jämför 2024 med 2020, förutom fritidshem och äldreomsorg som har en förändring på 3 respektive 51 mnkr. Resterande verksamheter har närmat sig referenskostnaden.

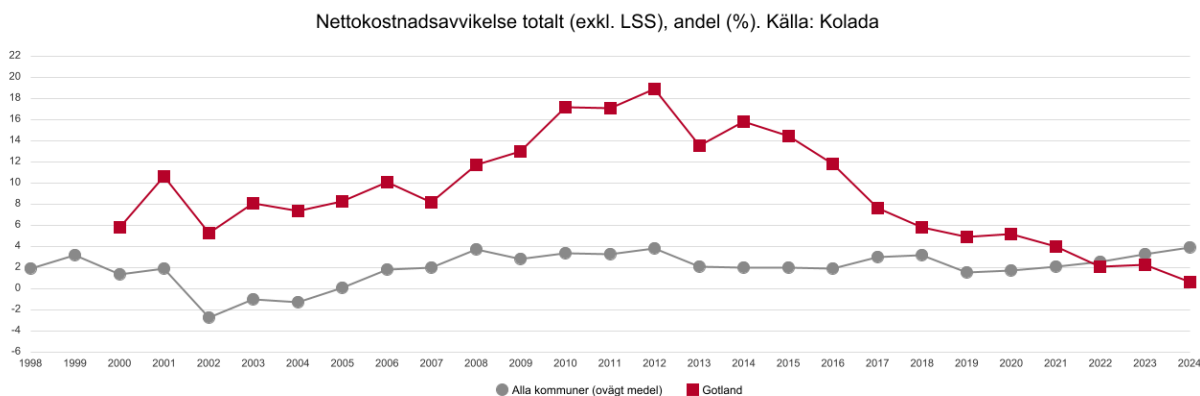

Diagram: Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl LSS) andel (%) 1998-2024

Genom att väga ihop avvikelsen inom samtliga verksamhetsområden inom primärkommunal verksamhet beräknas en total nettokostnadsavvikelse. Den totala nettokostnadsavvikelsen för 2024 på Gotland är 0,6 procent (2023: 2,3 procent). Det placerar oss på plats 79 av Sveriges 290 kommuner. Trenden är positiv eftersom så mycket har hänt inom flera områden (se diagram ovan), 2020 var den totala avvikelsen 5,1 procent.

9.1.1 Verksamheter där Region Gotland har jämförelsevis liknande kostnader

Förskola

- Andelen inskrivna barn i förskolan på Gotland är hög och uppgick 2024 till 89,5 procent. Det är något högre än både genomsnittet för liknande kommuner (89,3 procent) och kommungruppen "Mindre stad/tätort" (87,9 procent).
- Gotland har också ett relativt stort antal förskoleenheter. Under 2024 fanns totalt 60 förskolor, varav 41 i kommunal regi och 19 i fristående regi.
- Barngrupperna är i genomsnitt mindre än i jämförbara kommuner. På Gotland var snittet 13,7 barn per grupp 2024, vilket är 2,0 barn färre än genomsnittet för liknande kommuner (15,7).
- Personaltätheten är högre på Gotland än i riket och i jämförbara kommuner.

Kostnaden per inskrivet barn ligger i nivå med liknande kommuner. Fram till 2019 var kostnaden högre än både riket och jämförbara kommuner, men 2024 är kostnaden lägre (se diagram nedan).

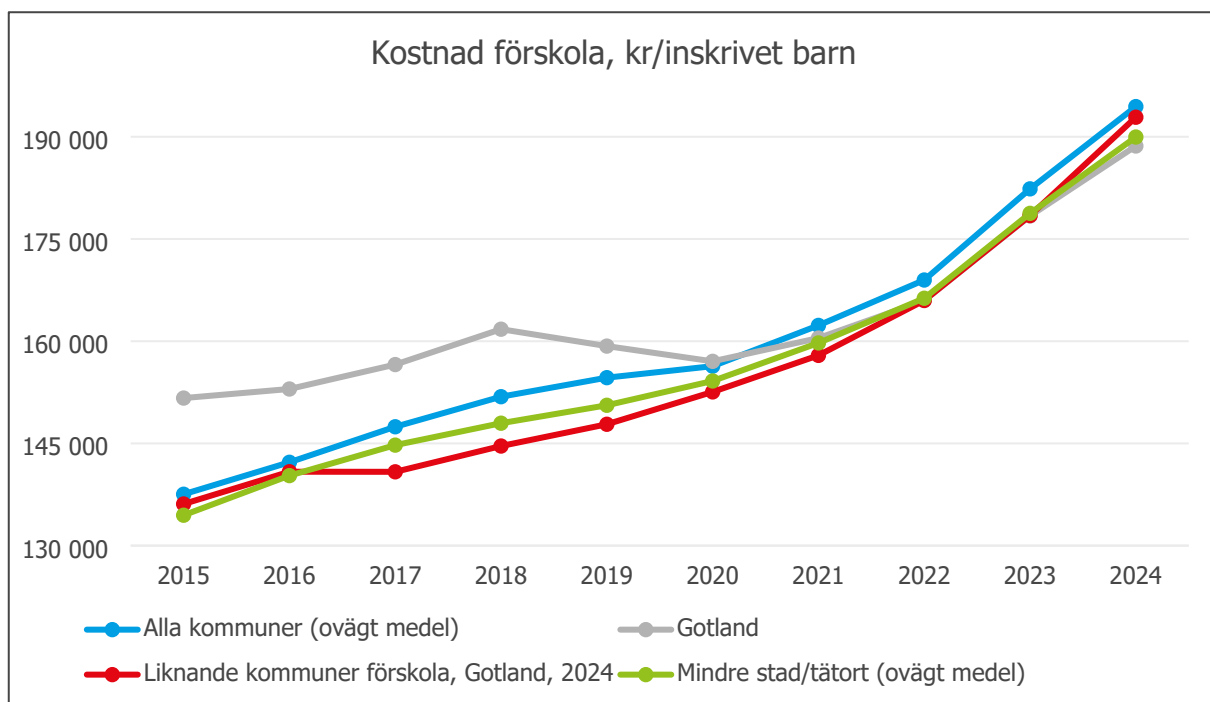

Diagram: Kostnad förskola, kr/inskrivet barn 2015-2024

Gymnasieskola

- Antalet elever är relativt stabilt runt 1 900 elever.
- Gotlands kostnad per elev har generellt ökat från 2010 till 2024, vilket följer samma trend som de andra jämförelsegrupperna.

- Mellan 2016 och 2017 syns en markant minskning i Gotlands kostnader, vilket inte är lika tydligt i andra grupper. Detta kan tyda på en lokal förändring, exempelvis effektiviseringar eller förändringar i elevantal.
- Sedan 2018 närmar sig Gotlands kostnader de andra jämförelsegruppernas, och 2024 är kostnaden i nivå med jämförbara kommuner.

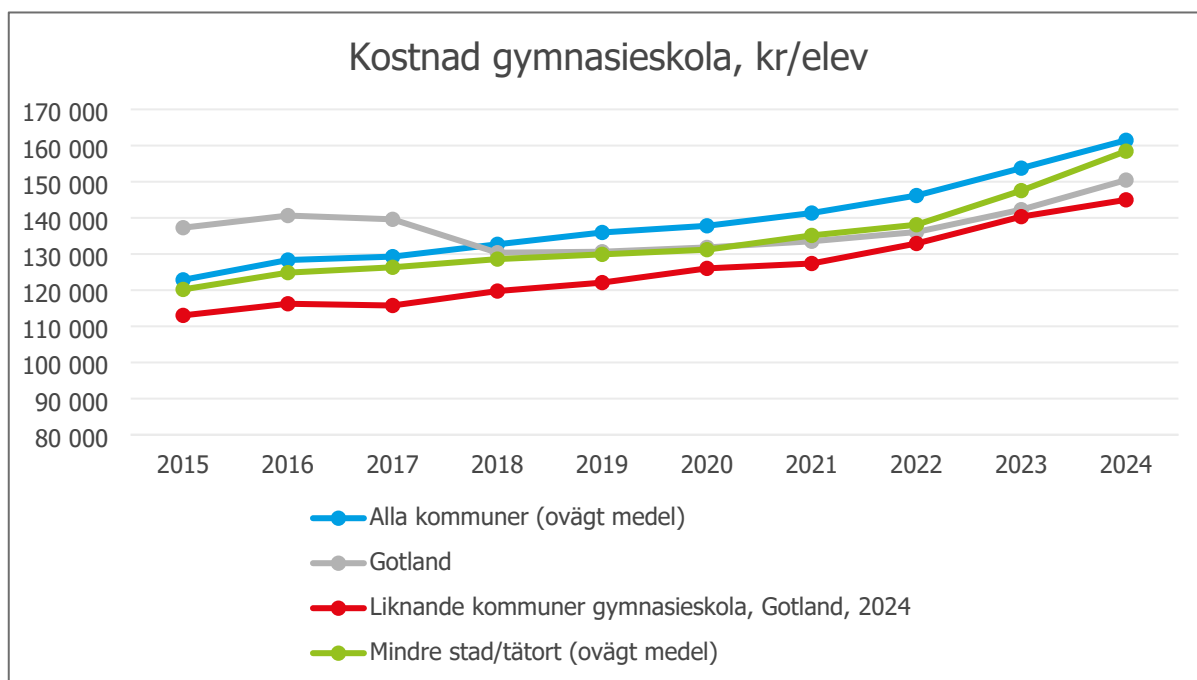

Diagram: Kostnad gymnasieskola, kr/elev 2015-2024

9.1.2 Verksamheter där Region Gotland har jämförelsevis högre kostnader

Fritidshem

- Andel inskrivna barn i förskola ligger högt på Gotland. 64 procent av Region Gotlands barn var inskrivna på fritidshem 2024. Samma siffra var 57 procent i kommungruppen mindre stad/tätort.
- Personaltätheten på Gotlands fritidshem är hög. Gotländska fritidshem har i snitt 2–3 barn färre per anställd än medel av alla kommuner. Antalet elever per anställd har uppvisat en nedåtgående trend sedan 2018 (med undantag för året 2022) från 10,9 barn per anställd 2018 till 9,1 barn per anställd 2024. Liknande kommuner har 2024 12,0 barn per anställd och kommunmedel är 11,8.
- Den höga kostnaden kan antas bero på personaltäthet

Kostnaden per barn har historiskt varit betydligt högre på Gotland jämfört med liknade kommuner. 2024 kostar ett inskrivet barn 47 073 kr på Gotland och 40 324 kr i liknande kommuner. De senaste 10 åren tycks kostnaderna för Region Gotland inte ha ökat lika mycket som i andra kommuner.

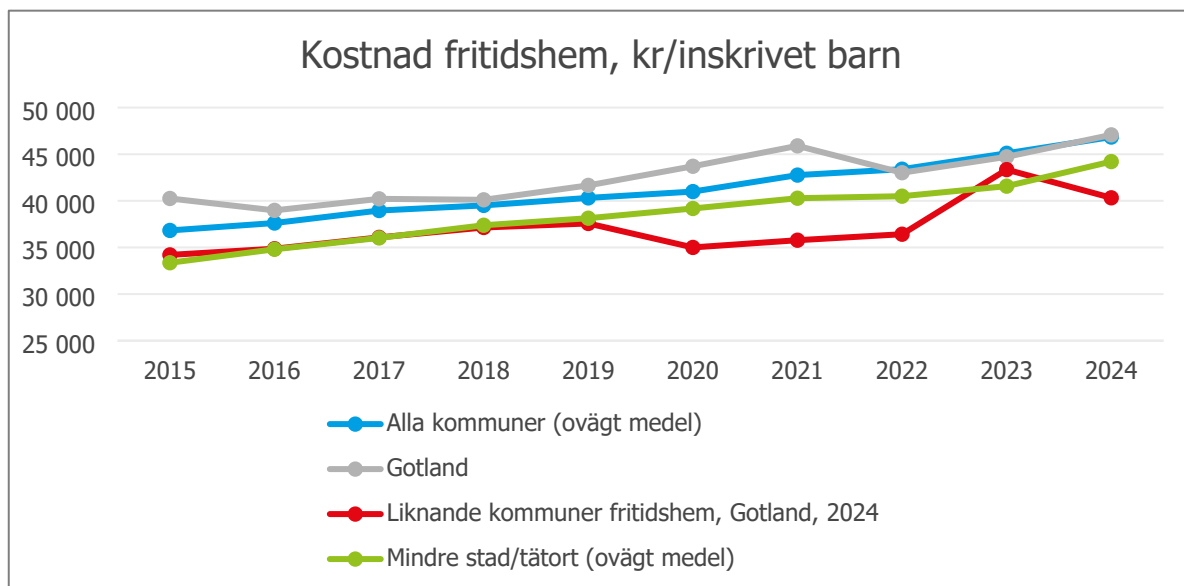

Diagram: Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn 2015-2024

Förskoleklass

Kostnad per elev i förskoleklass har historiskt sett varit högre än jämförelsekommunerna. Sedan 2020 har gapet stängts. 2024 är kostnaden för förskoleklass per elev i linje med kommunmedel, men fortfarande ca 6 700 kr dyrare än i liknande kommuner.

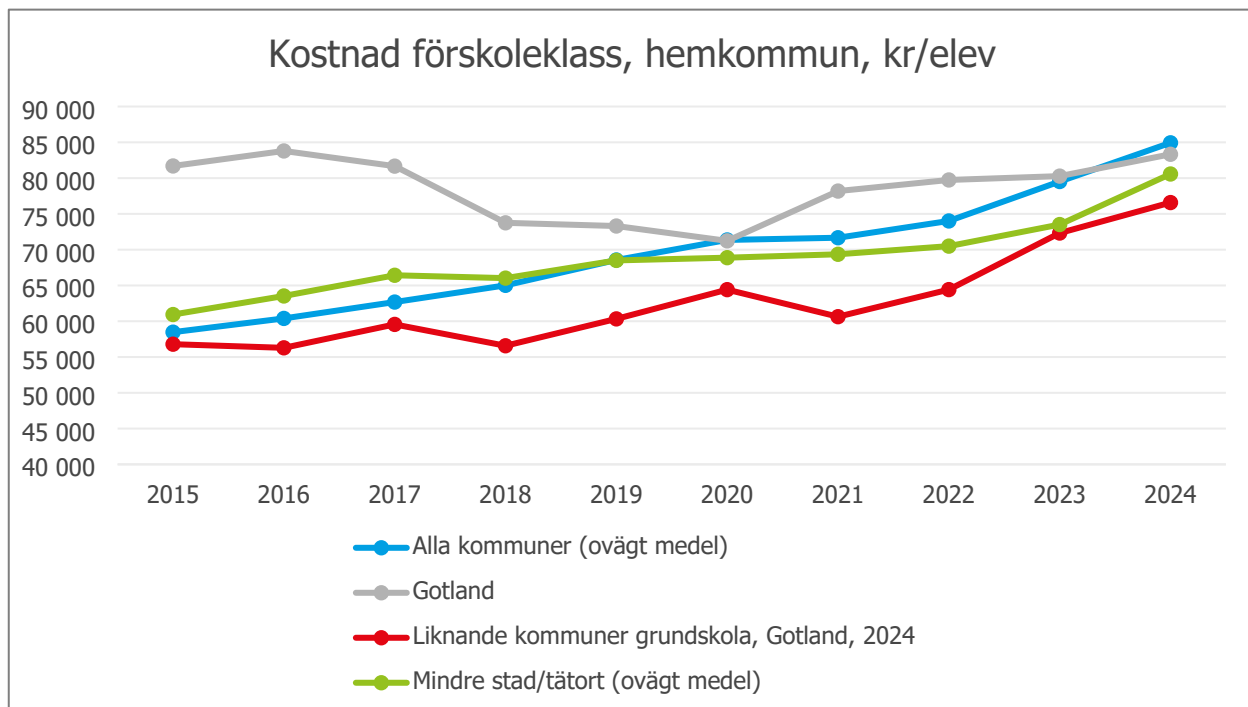

Diagram: Kostnad förskoleklass, hemkommun, kr/elev 2015-2024

Grundskola åk 1–9

Kostnader för grundskola har ökat kraftigt de senaste åren. Gotland har sedan 2018 minskat gapet till andra kommuner. Dock ligger Gotlands kostnader fortfarande högt i jämförelsen. 2024 låg Gotlands kostnader ungefär 3 procent högre än liknande kommuner.

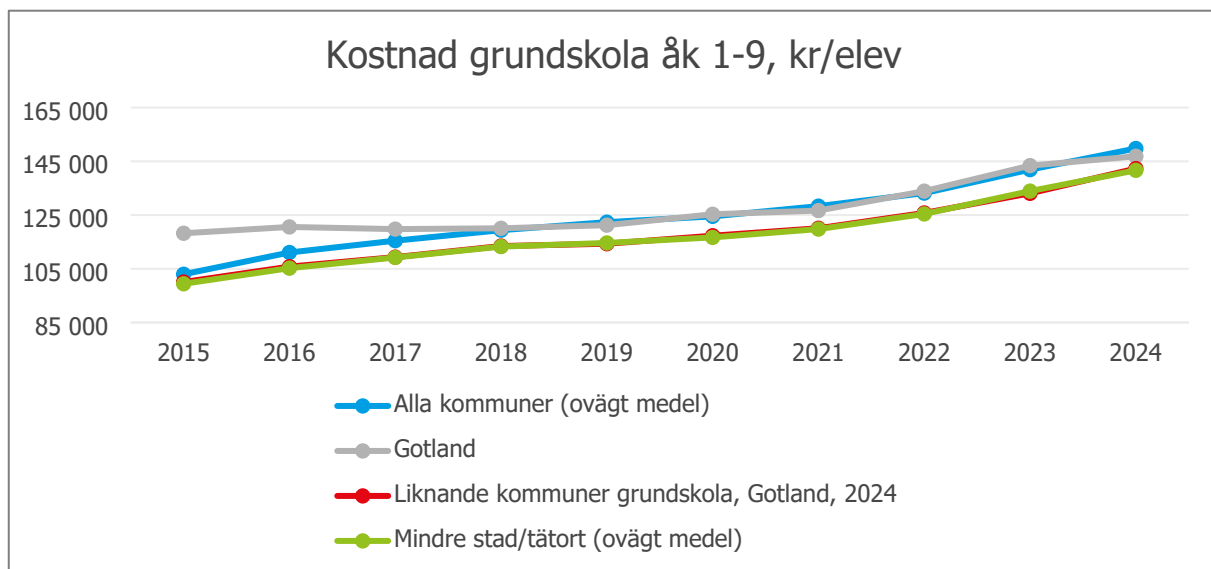

Diagram: Kostnad grundskola, kr/elev 2015-2024

Sammantaget har kostnaderna per elev skjutit i höjden de senaste åren medan elevantalet har stannat på en liknande nivå de senaste 3–4 åren. Vad driver då kostnaderna i grundskolan? En mer detaljerad analys av kostnaderna för kommunal grundskola åk 1–9 följer nedan:

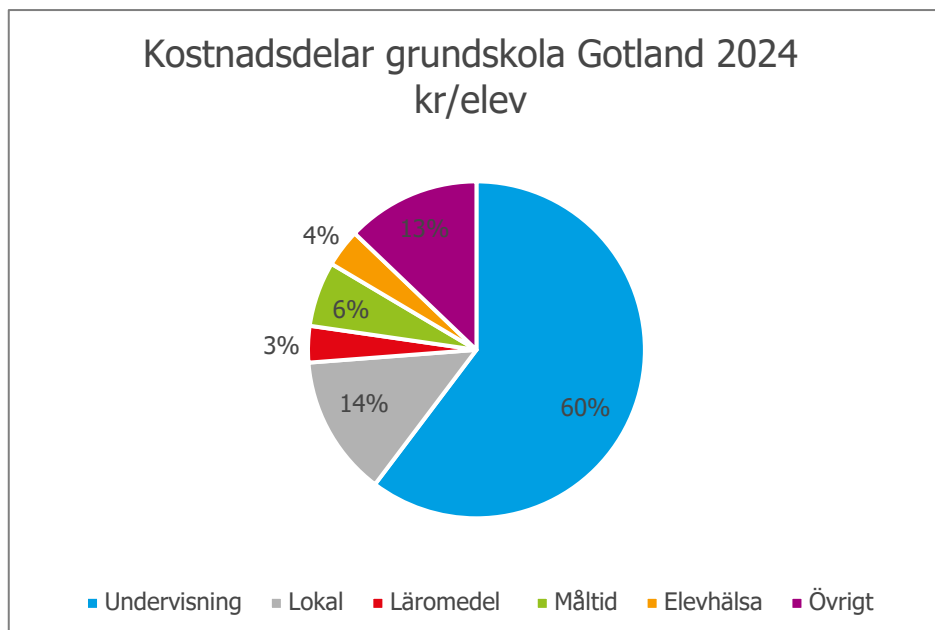

Diagram: Kostnadsdelar grundskola, 2024

Undervisning

- Gotland har generellt högre undervisningskostnader per elev
- Trenden visar en stadig ökning över tid, både för Gotland och riket, men Gotland sticker ut med en snabbare kostnadsökning efter 2020.
- 2024 når Gotland den högsta nivån bland jämförelsekommunerna, vilket innebär att undervisningskostnaden per elev har ökat mer än för liknande kommuner (Gotland 87 257 kr/elev, alla kommuner 81 042 kr/elev, mindre stad/tätort 76 887 kr/elev och liknande kommuner 77 322 kr/elev).

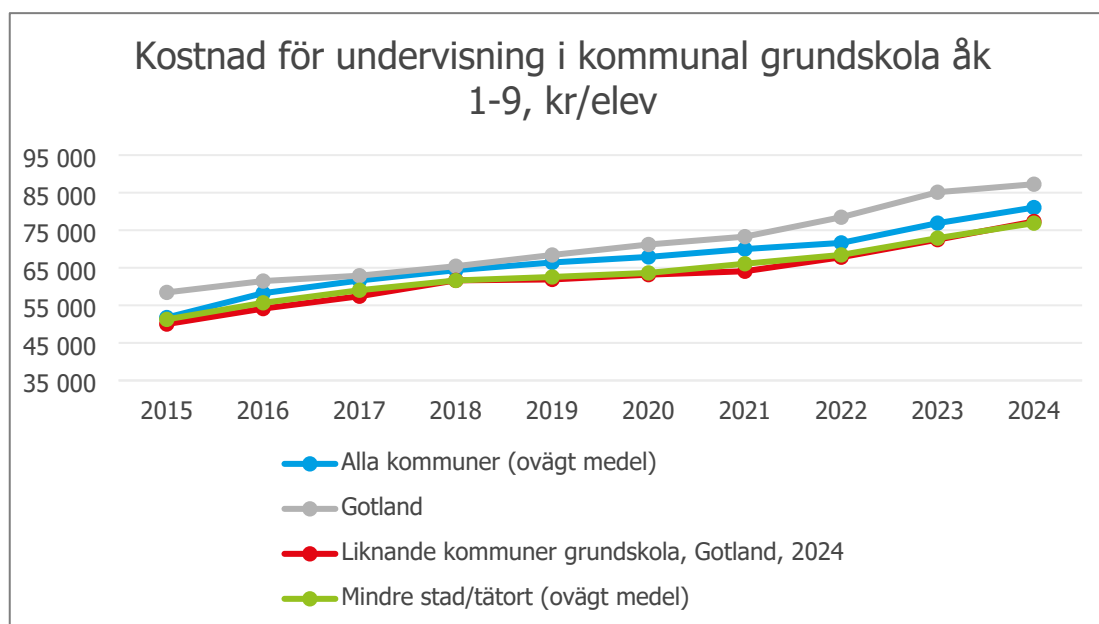

Diagram: Kostnad för undervisning i kommunal grundskola, kr/elev 2015-2024

2024 är undervisningen på Gotland 6 214 kr dyrare per elev än riket. I diagrammet redovisas varje kommuns skolor som en stapel och Gotland visas som den svarta stapeln. Eftersom Gotland ligger långt ut till höger i diagrammet ser vi att många skolor har en lägre undervisningskostnad än Gotland, och få skolor har en högre undervisningskostnad.

Diagram: Kostnad för undervisning i kommunal grundskola, kr/elev 2024

Måttet undervisningskostnad per elev beräknas genom att sätta kommunens totala undervisningskostnad i relation till antalet elever i grundskolan åk 1–9. Resultatet påverkas både av hur många elever som delar på kostnaden och av hur stora kostnaderna faktiskt är. Färre elever per skola innebär att varje elev bär en större andel av lärarkostnaden, vilket höjer undervisningskostnaden per elev. Gotlands särskilda förutsättningar med ö-läget leder ofta till geografiskt utspridda skolenheter med mindre elevgrupper, vilket bidrar till en högre kostnad.

Undervisningskostnaden i sig omfattar alla läro- och timplanebundna aktiviteter, främst löner för lärare och annan pedagogisk personal såsom fritidspedagoger, förskollärare och specialpedagoger.

Lokalkostnad

Gotland har varierande lokalhyreskostnader över tid, men generellt har de legat över rikssnittet, under stora delar av perioden. Mellan 2010 och 2017 låg Gotlands kostnader högre än de flesta jämförelsegrupper, med en topp 2014–2015 på över 21 000 kr per elev. Efter 2017 sjönk Gotlands kostnader kraftigt, och från 2019 till 2021 låg Gotland under rikssnittet. Från 2021 och framåt har kostnaderna återigen börjat stiga, men Gotland ligger fortfarande något under de andra kommungrupperna 2024.

En möjlig förklaring till Gotlands relativt låga lokalkostnader för skola är äldre fastigheter, en lägre nivå av underhållskostnad och kostnad för reinvestering.

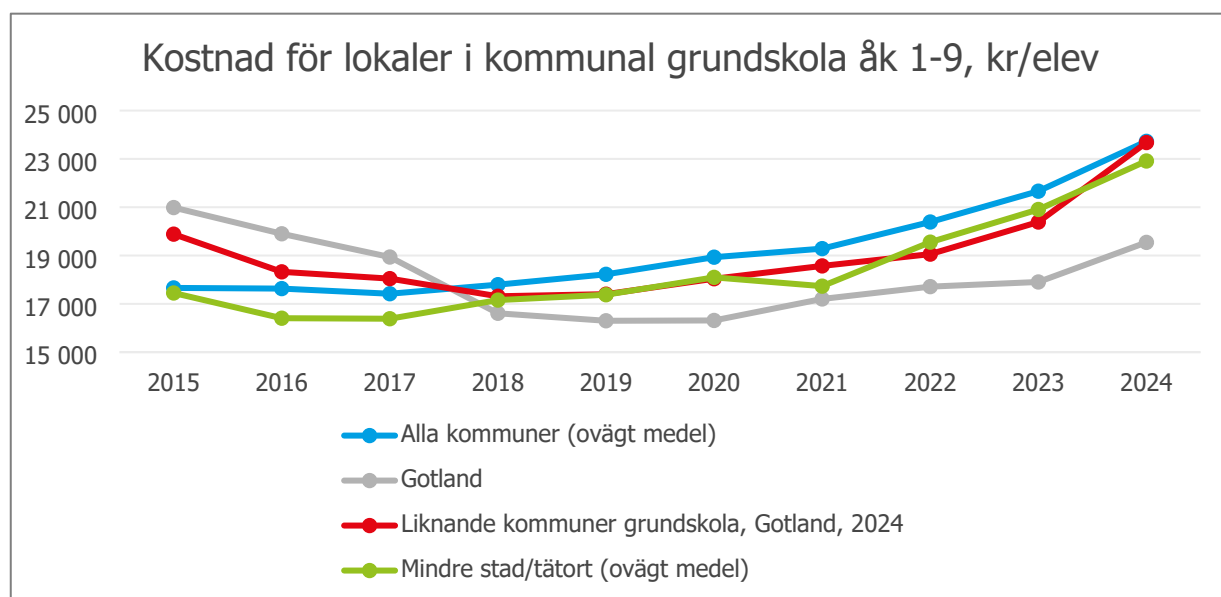

Diagram: Kostnad för lokaler i kommunal grundskola, kr/elev 2015-2024

Lärverktyg

Gotland har generellt lägre kostnader för läromedel per elev än både riket och liknande kommuner. Kostnaderna för Gotland har ökat stadigt över tid, men i en långsammare takt än rikssnittet och andra kommuntyper. År 2024 är Gotlands kostnader 5 061 kr per elev vilket är en minskning jämfört föregående år. Liknande kommuner och riket närmar sig 6 000 kr per elev vilket är en ökning jämfört tidigare år.

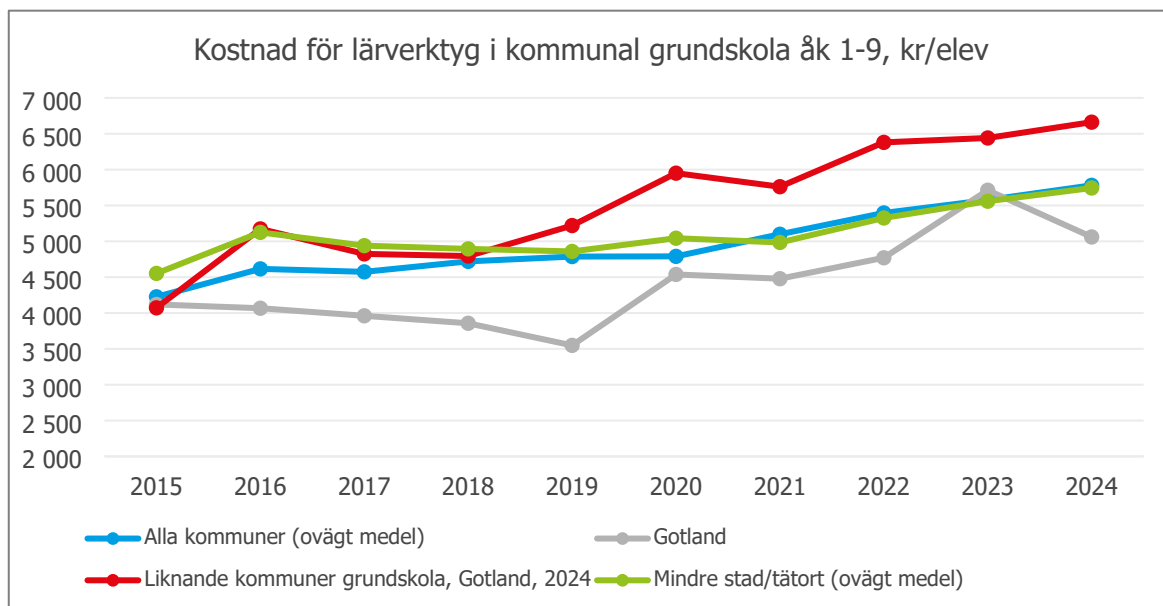

Diagram: Kostnad för lärverktyg i grundskola, kr/elev 2015-2024

Måltider

Gotland ligger nära alla kommuner under större delen av perioden och följer en relativt stabil trend. Efter 2020 syns en tydlig ökning, vilket gäller för alla kommuntyper. 2024 ökar kostnaderna för Gotland betydligt mer än övriga jämförelsegrupper. Kostnaderna har ökat stadigt från 2010 till 2024, vilket är väntat med tanke på inflation, livsmedelskostnader och kvalitetskrav.

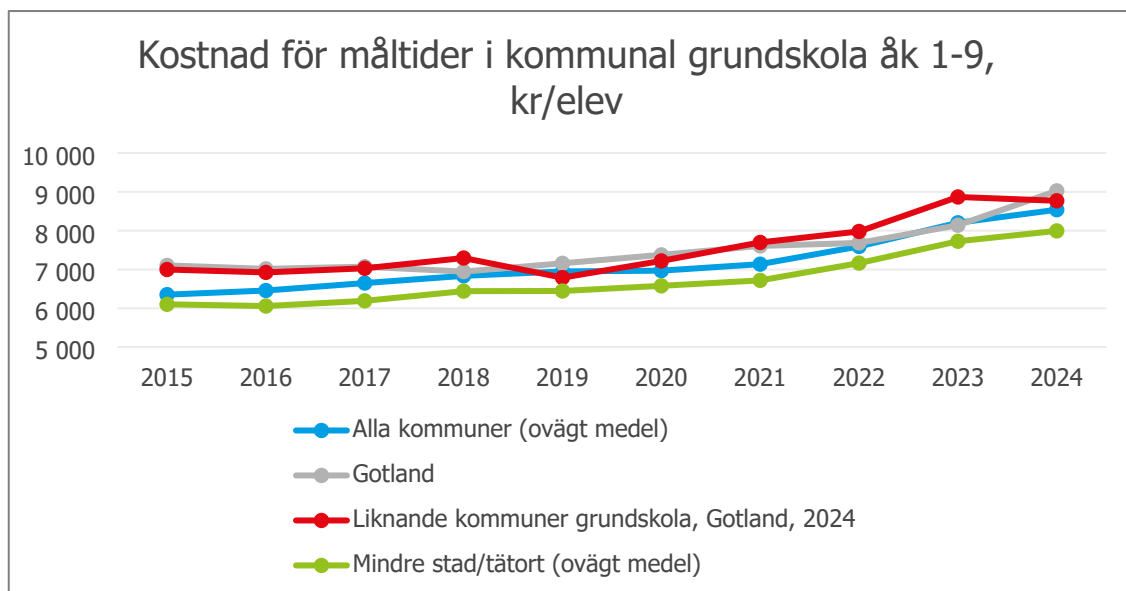

Diagram: Kostnad för måltider i kommunal grundskola, kr/elev 2015-2024

Elevhälsa

Gotland har historiskt sett legat nära rikssnittet i kostnader för elevhälsa per elev. Från 2010 till 2016 ökar kostnaderna långsamt, men efter 2017 börjar en mer markant uppgång. Efter 2020 har kostnaderna ökat kraftigt för alla kommuntyper, inklusive Gotland. 2024 ligger Gotland något över liknande kommuner och mindre stad/tätort, vilket indikerar satsningar på elevhälsa.

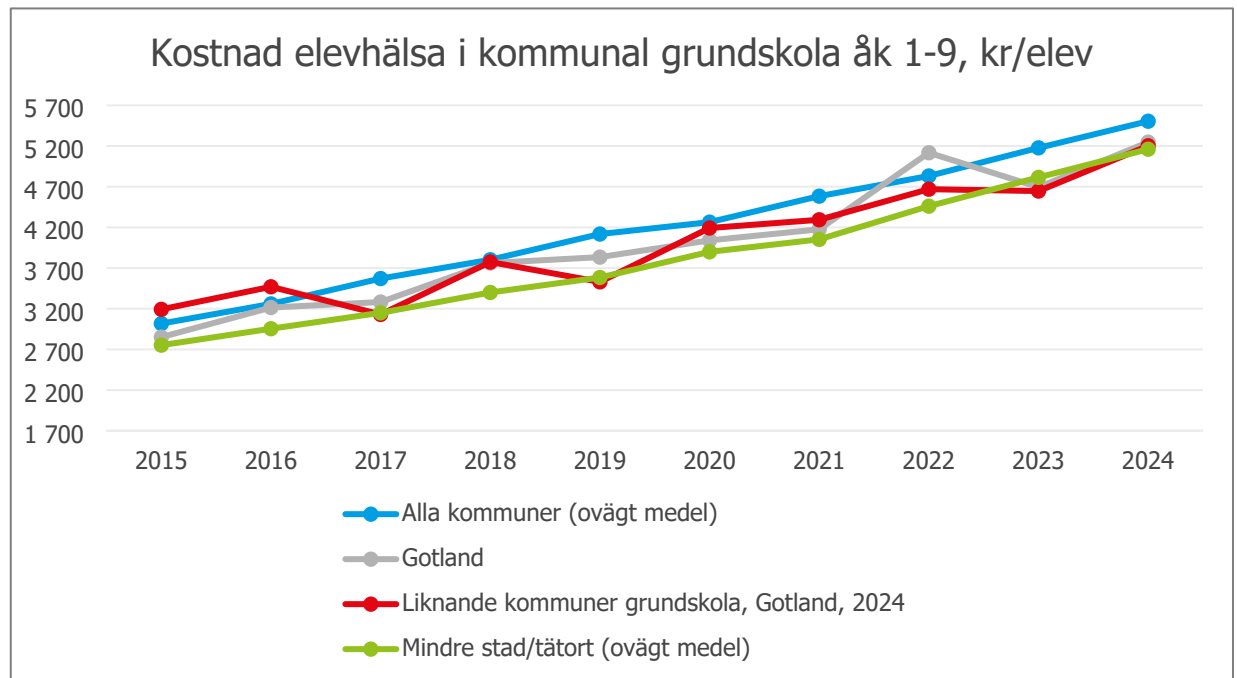

Diagram : Kostnad för elevhälsa i kommunal grundskola, kr/elev 2015-2024

Övriga kostnader

Under övrigt ingår exempelvis OH-kostnader som ska fördelas ut på de olika skolformerna, administration, kostnader för kompetensutveckling utom lönekostnader för personal under tid för kompetensutveckling, t.ex. kursavgifter, konferenser etc., kostnader för utvecklingsarbete, stipendier, fackligt arbete, kostnader för elevförsäkringar, elevassistenter, talpedagoger, skolvårdar, tolkar och fritidspersonal (t.ex. fritidsledare), kostnader för SYV (studie- och yrkesvägledare), intäkter av statsbidrag inklusive bidrag från Migrationsverket som avser asylsökande. Gotland har haft en mycket varierande kostnadsutveckling av övriga kostnader över tid, särskilt i början av perioden. 2010–2011 hade Gotland betydligt högre kostnader än riket och liknande kommuner, men en kraftig minskning skedde efter 2011. Efter 2016 har Gotland legat närmare rikssnittet, men har sedan 2021 halkat efter något jämfört med liknande kommuner. 2024 ligger Gotland något under riksgenomsnittet och jämförelsekommunerna. Övriga kostnader minskar något 2024 för Gotland medan kostnaden ökar i jämförelsekommunerna.

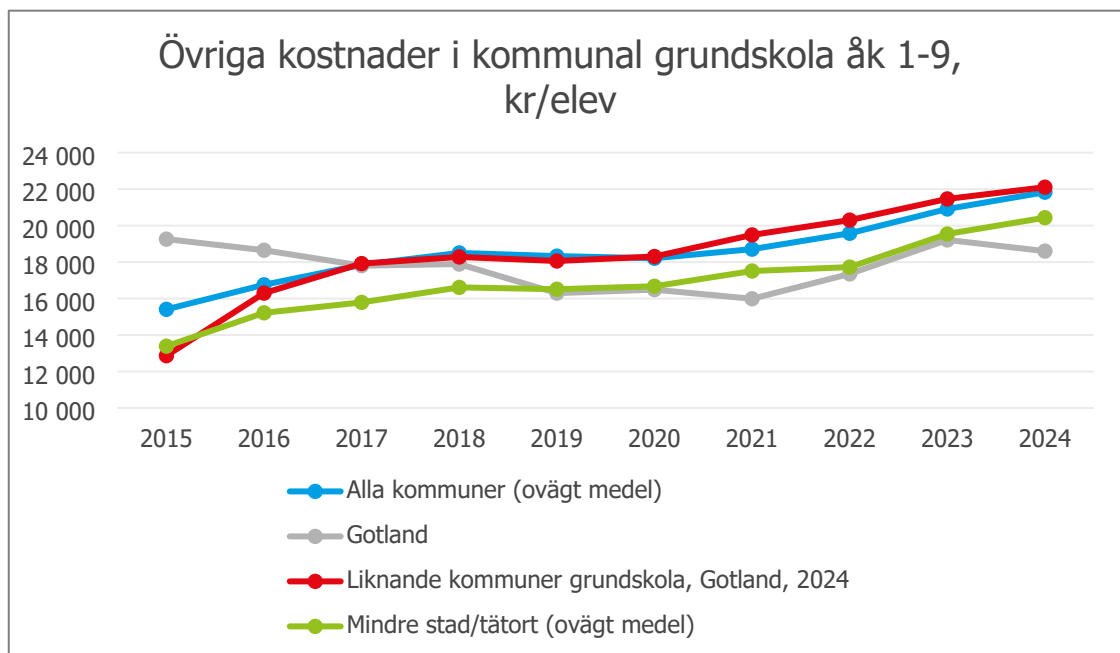

Diagram: Övriga kostnad i kommunal grundskola, kr/elev 2015-2024

Hälso- och sjukvård

Alla grupper visar en tydlig uppgång i kostnader mellan 2015 och 2024. Liknande regioner (Kronoberg, Blekinge, Dalarna, Västernorrland, Jämtland & Härjedalen, Norrbotten) har en linjär ökning fram till 2022, med ett något mindre ökning än Gotland. Mellan 2015 och 2019 följer Region Gotland kostnadstrenden för liknande regioner och ligger nära snittet för alla regioner. Från 2020 sker en betydande ökning i Region Gotlands kostnader, som kulminerar i 2024 där Gotland har högre kostnader än både liknande regioner och alla regioner. Den kraftiga ökningen är särskilt tydlig efter 2021 och beror bland annat på att Region Gotland rapporterar högre overheadkostnader och personalomkostnadspålägg från och med 2022. Förändringen gjordes främst för att kunna ta rätt betalt för den utomlänsvård som utförs på Gotland.

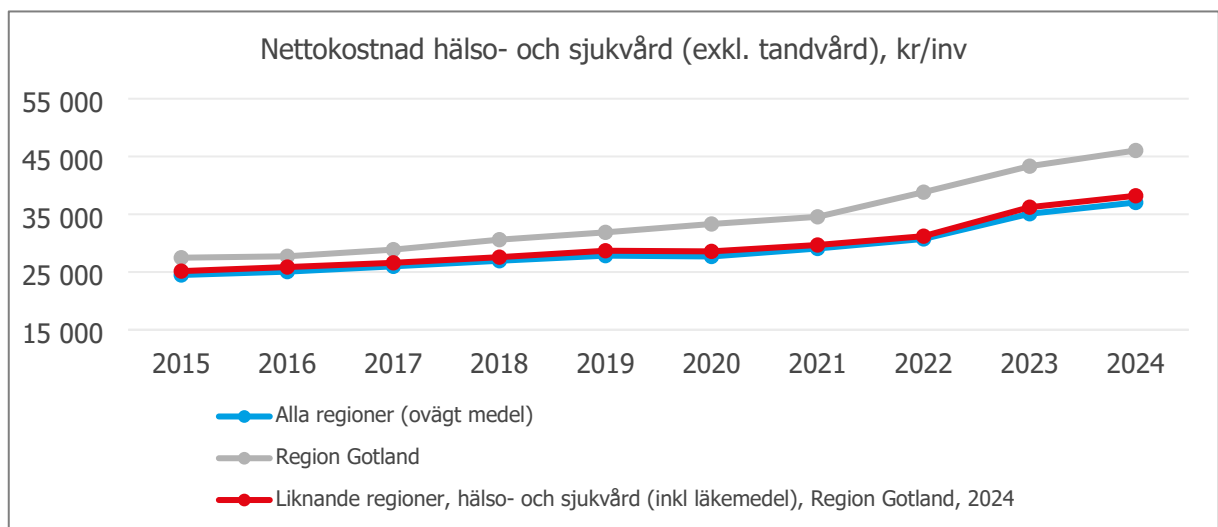

Diagram: Nettokostnad hälso- och sjukvård kr/inv, 2015-2024

Somatisk vård

Alla tre grupper visar en stadig ökning av kostnader från 2015 till 2024. Region Gotlands kostnader accelererar 2021. Fram till 2020 ligger Region Gotlands kostnader närmre snittet för alla regioner och liknande regioner. Efter 2021 sker en kraftig ökning som gör att Gotland 2024 har de högsta kostnaderna, markant över de andra grupperna.

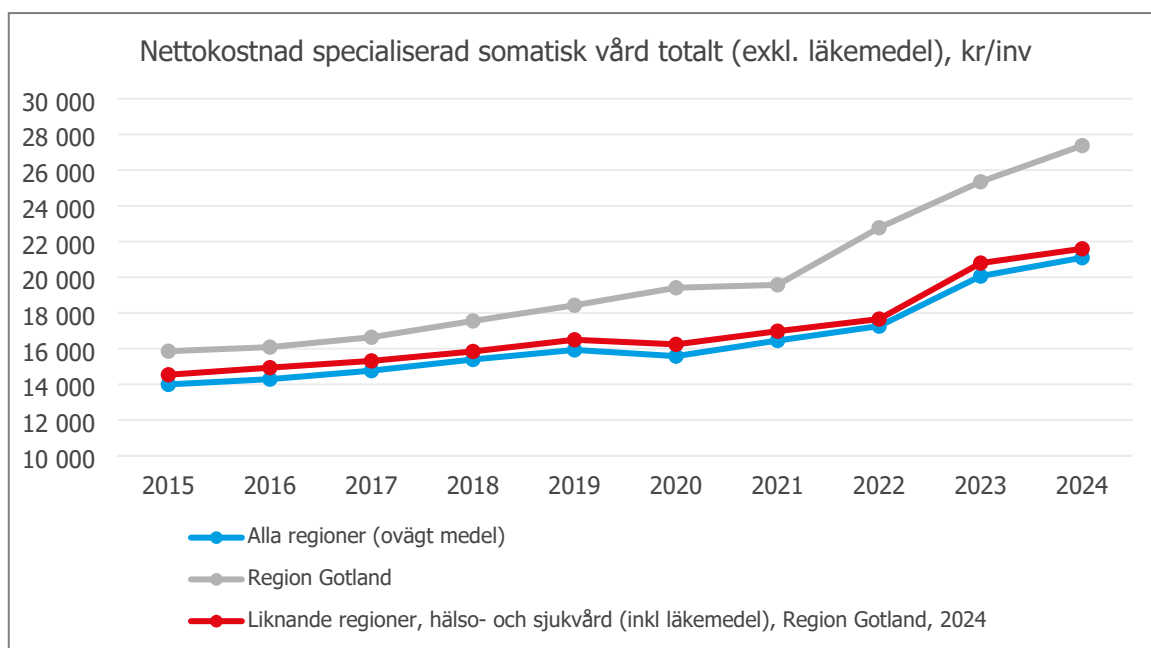

Diagram: Nettokostnad specialiserad somatisk vård totalt (exkl. läkemedel), kr/inv 2015-2024

Primärvård

- Stadig ökning för alla grupper: Alla tre grupper visar en kontinuerlig ökning i nettokostnader över tid, med en markant accelerering från omkring 2020.
- Region Gotlands kostnader accelererar 2021 men har innan dess haft lägre kostnader än alla regioner och liknande regioner under nästan hela perioden.

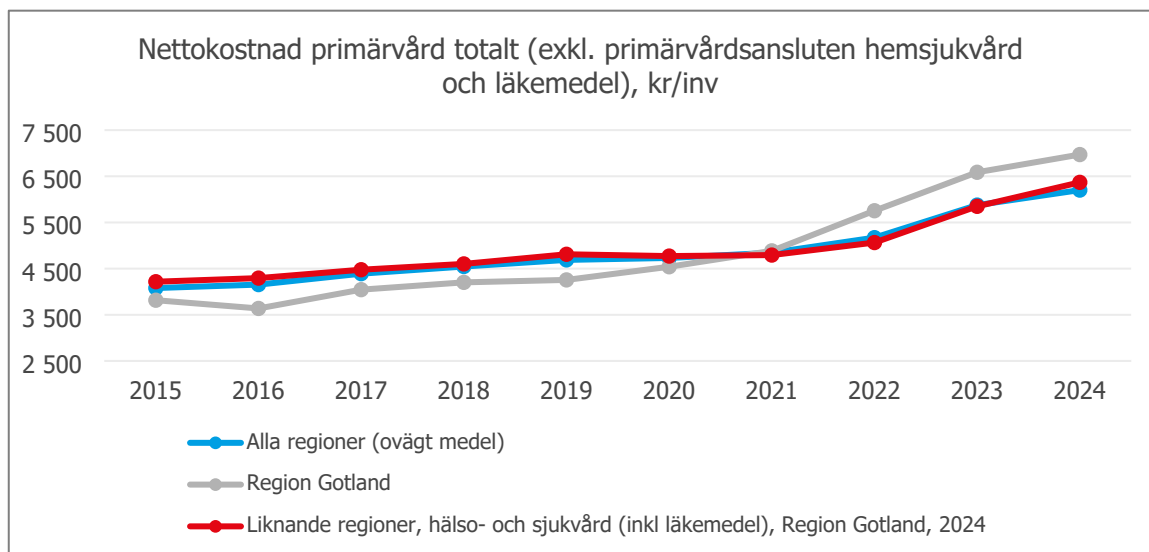

Diagram: Nettokostnad primärvård totalt (exkl. primärvårdsansluten hemsjukvård och läkemedel), kr/inv 2015-2024

Psykiatrisk vård

- Utvecklingen över tid: Alla linjer har en stigande trend från 2015 till 2024, vilket antyder ökade kostnader för psykiatrisk vård per invånare.
- Kostnaderna för Region Gotland accelererar 2017 och ökar betydligt mer än övriga grupper. 2023 sjunker kostnaderna något och 2024 ligger kostnaden strax under likande kommuner.

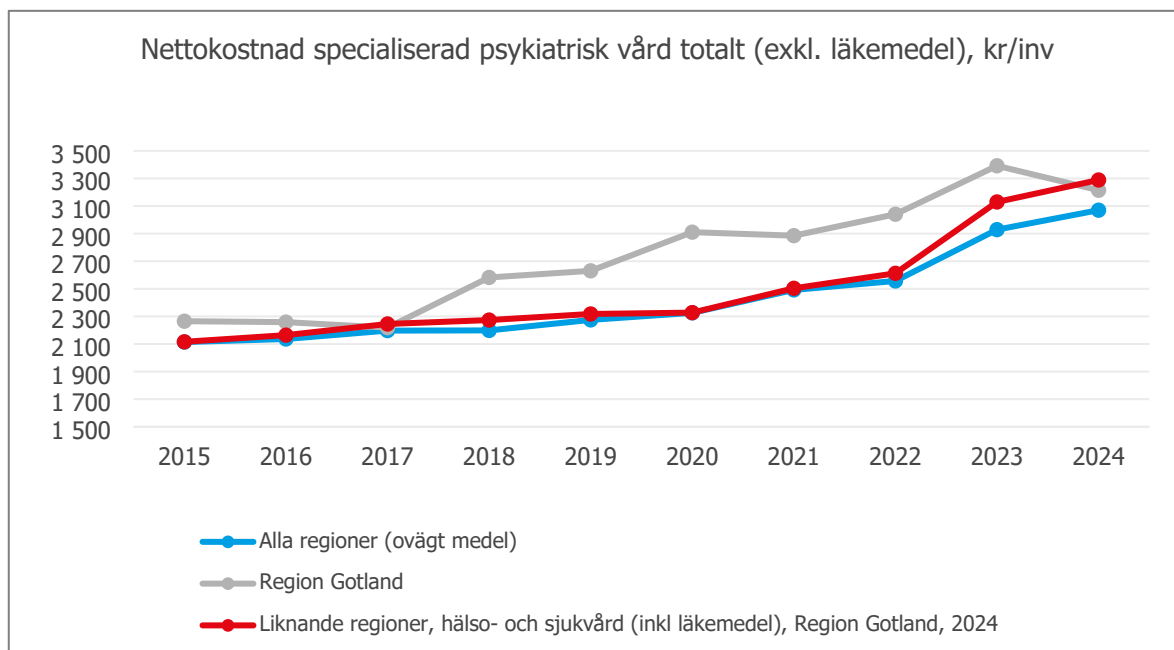

Diagram: Nettokostnad specialiserad psykiatrisk vård totalt (exkl. läkemedel), kr/inv 2015-2024

Tandvård

Tandvård är den del av sjukvården där Gotlands kostnader historiskt varit jämförelsevis lägre. Kostnaderna för Gotland ökar snabbt från 2021 och når nästan samma kostnadsnivå som liknade regioner 2024.

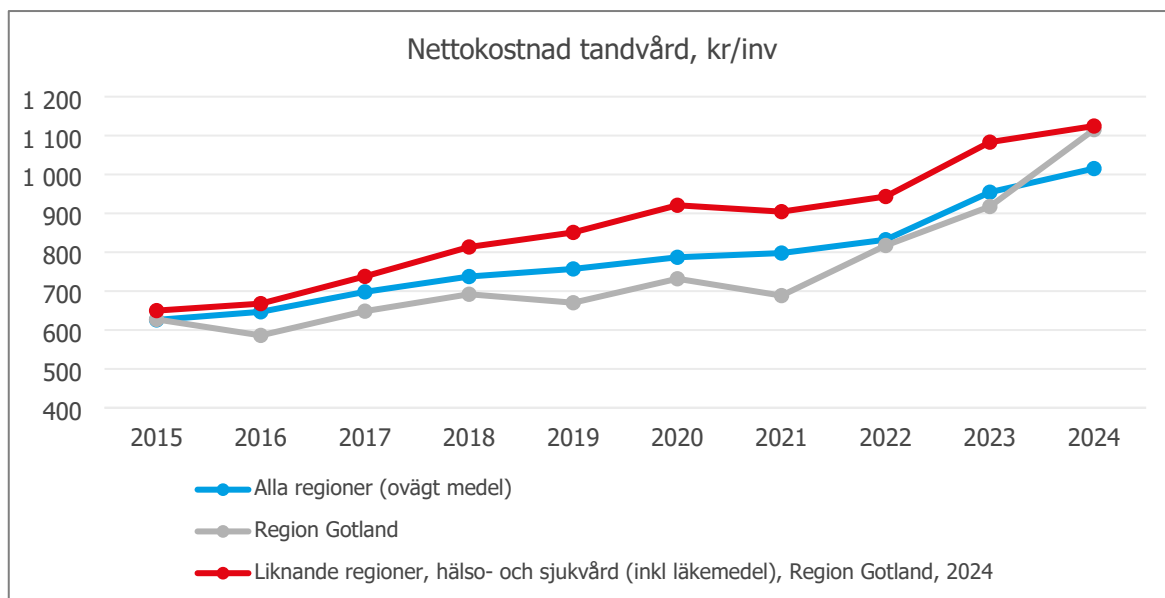

Diagram: Nettokostnad tandvård, kr/inv 2015-2024

9.1.3 Verksamheter där Region Gotland har jämförelsevis lägre kostnader

Äldreomsorg

Hemtjänst

- Gotland har lägre andel äldre med hemtjänst än både rikssnittet och liknande kommuner.
- Kostnaden per hemtjänsttagare är betydligt lägre än andra kommuner, men ökar likväl över tid.
- En kraftig kostnadsökning syns över tid för alla kommuner, men Gotlands kostnader är konsekvent lägre än alla kommuner och liknande kommuner.
- Medan alla kommuner och mindre stad/tätort når över 400 000 kr/hemtjänsttagare 2024, ligger Gotland betydligt lägre, omkring 350 000 kr. Dock har Gotland en betydligt högre procentuell ökning jämfört med föregående år vilket beror på att kostnader för HSL inkluderas i kostnaden från och med 2024 (som tidigare rapporterats som övriga insatser).
- Det ser ut som att Gotlands kostnadsutveckling är något långsammare, med en viss stabilisering 2017–2019 innan en ökning sker igen.

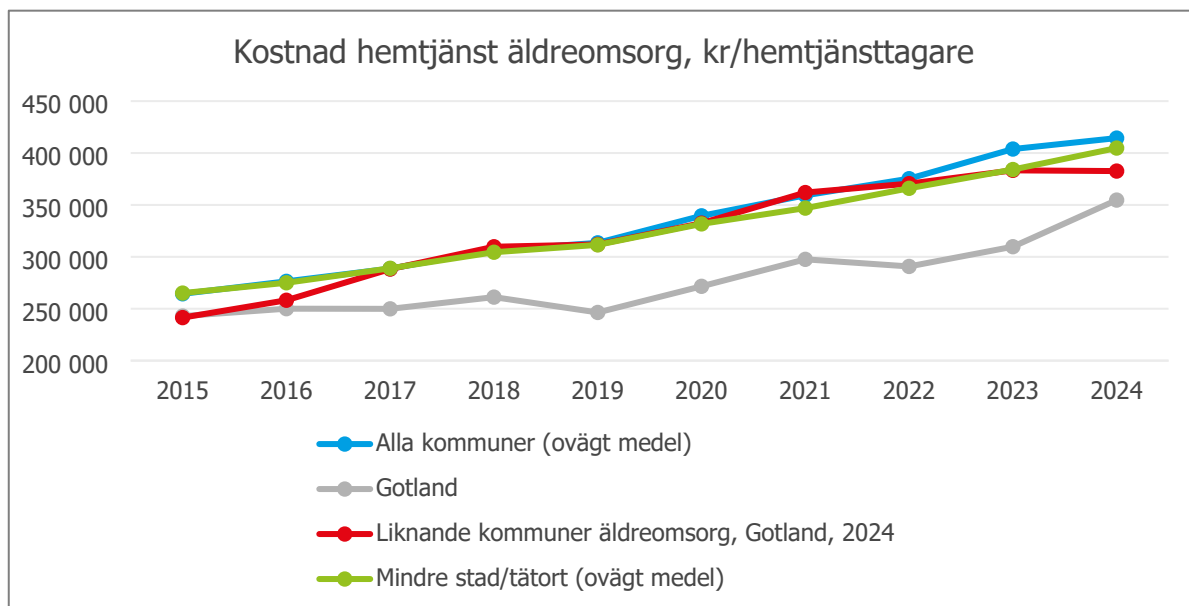

Diagram: Kostnad hemtjänst äldreomsorg kr/hemtjänsttagare 2015-2024

Särskilt boende

- Kostnad för särskild boende är en uppåtgående trend i riket.
- Gotland har jämförelsevis låga kostnader. Kostnadsgapet har ökat under samma period som antalet brukare ökat kraftigare än i andra kommuner.
- En möjlig förklaringshypotes kan vara att de senaste årens minskade kostnader per brukare förklaras av ett mer effektivt resursutnyttjande.

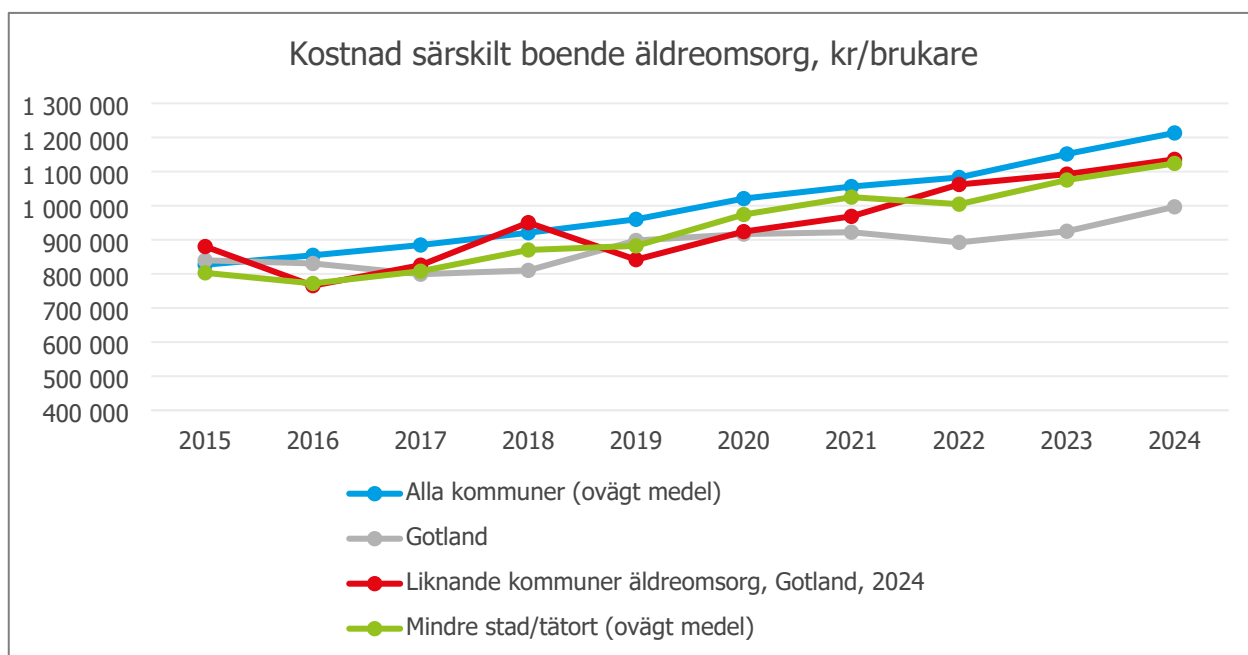

Diagram: Kostnad särskilt boende äldreomsorg kr/brukare 2015-2024

Insatser för personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna för SoL, LSS och SFB följer rikets uppåtgående trend men är något lägre än jämförbara kommuner.

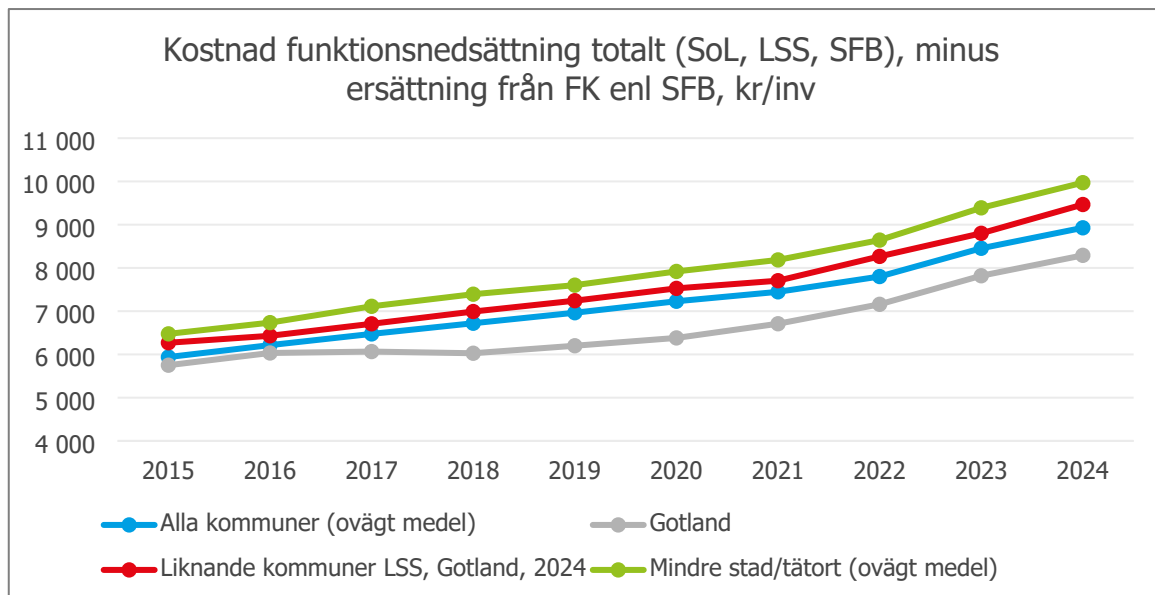

Diagram: Kostnad funktionsnedsättning totalt, kr/inv 2015-2024

Individ- och familjeomsorg

Över tid har historiskt sett kostnaderna ökat år för år. 2019 sker ett trendbrott och Gotland minskar sina kostnader i motsats till övriga landet som uppvisar en fortsatt ökning. Mellan 2022 och 2024 ses återigen en uppgång, men mindre än för jämförelsegrupperna.

Kostnaderna för individ- och familjeomsorg har historiskt varit högre än både alla kommuner och liknande kommuner. Sedan 2021 har den trenden brutits och 2024 är kostnaderna lägre än samtliga jämförelsegrupper.

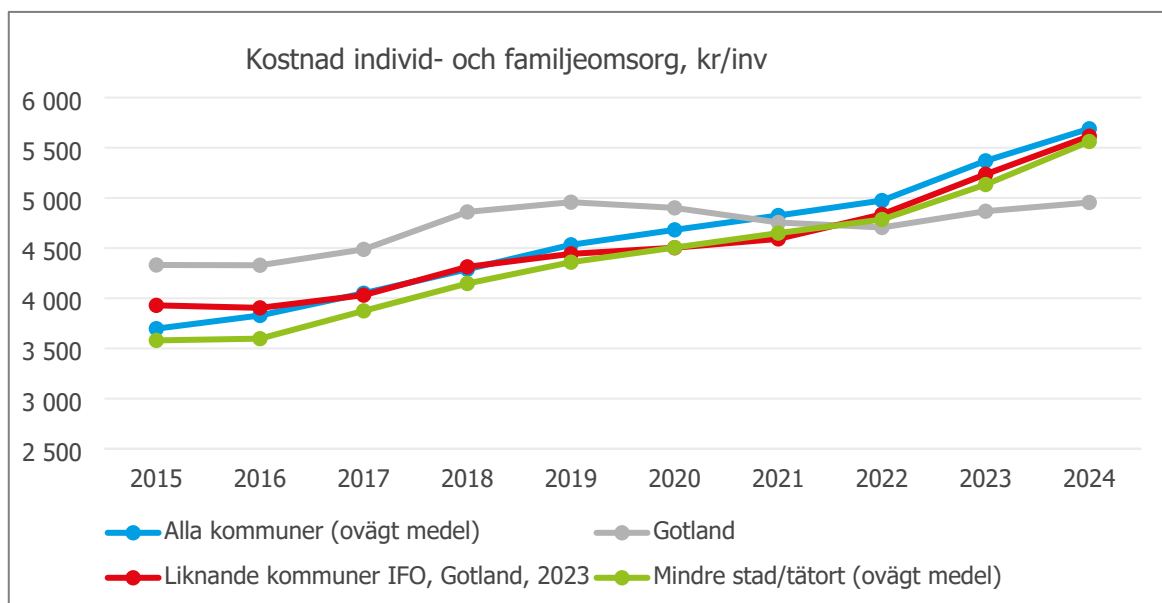

Diagram: Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv 2015-2024

Kostnaderna har över tid ökat för övrig vuxenvård och missbruksvård för vuxna men minskar något 2024. Ekonomiskt bistånd och barn- och ungdomsvård uppvisar en trend av minskade kostnader de senaste 5 åren men ökar något 2024.

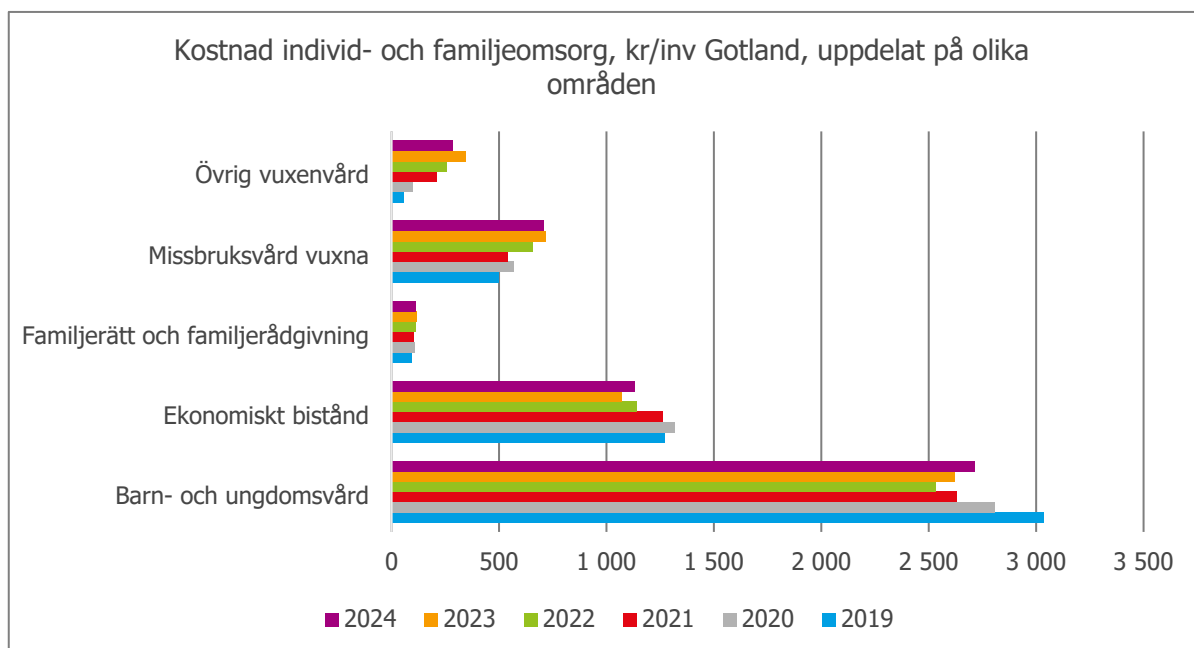

Diagram: Kostnad individ- och familjeomsorg kr/inv 2019-2024

9.1.4 Merkostnad 2024

I tabellerna nedan visas en summering av graferna ovan med fokus på kostnadsjämförelse för 2024. Differensen mellan Region Gotlands kostnad och jämförelsegruppens kostnad är dels uttryckt i procent, dels omräknat till faktisk merkostnad i miljoner kronor.

I tabellen nedan redovisas en sammanställning av en beräknad merkostnad respektive lägre kostnad för olika verksamheter inom Region Gotland i jämförelse med kommungruppen mindre stad/tätort (se specificerat vilka kommuner som avses i avsnittet ovan om jämförelsegrupper). Siffrorna avser verksamhetsåret 2024.

Verksamhet	Gotland, kr	Kommungrupp, kr*	Avvikelse, kr	Antal	Avvikelse, %	Merkostnad Gotland, mnkr
Förskola kr/inskrivet barn	188 649	192 871	-4 222	2 511	-2%	-11
Förskoleklass kr/elev	83 329	76 582	6 747	599	8%	4
Grundskola kr/elev	146 885	142 303	4 582	6 050	3%	28
Fritidshem kr/inskrivet barn	47 073	40 324	6 749	3 176	14%	21
Gymnasium kr/elev	150 450	144 985	5 465	2 003	4%	11
Äldreomsorg kr/inv 65 +	66 654	77 190	-10 536	16 982	-16%	-179

Insatser för personer med funktionsnedsättning kr/inv	8 387	9 718	-1 331	60 853	-16%	-81
IFO kr/inv	4 954	5 615	-661	60 853	-13%	-40
Totalt						-247

***Kommungrupp mindre stad/tätort (ovägt medel)**

I tabellen nedan redovisas en sammanställning av en beräknad merkostnad respektive lägre kostnad för olika verksamheter inom Region Gotland i jämförelse med liknande kommuner/regioner (se specificerat vilka kommuner/regioner som avses i avsnittet ovan om jämförelsegrupper). Siffrorna avser verksamhetsåret 2024.

Verksamhet	Gotland, kr	Liknande kommuner/regioner*	Avvikelse, kr	Avvikelse, %	Antal**	Merkostnad Gotland, mnkr
Förskola kr/inskrivet barn	188 649	192 871	-4 222	-2%	2 511	-11
Förskoleklass kr/elev	83 329	76 582	6 747	9%	599	4
Grundskola kr/elev	146 885	142 303	4 582	3%	6 050	28
Fritidshem kr/inskrivet barn	47 073	40 324	6 749	17%	3 176	21
Gymnasium kr/elev	150 450	144 985	5 465	4%	2 003	11
Äldreomsorg kr/inv 65+	66 654	77 190	-10 536	-14%	16 982	-179
Insatser för personer med funktionsnedsättning kr/inv	8 387	9 718	-1 331	-14%	60 853	-81
IFO kr/inv	4 954	5 615	-661	-12%	60 853	-40
Nettokostnad Somatisk vård kr/inv	27 374	21 595	5 779	27%	60 853	352
Nettokostnad Primärvård kr/inv	6 971	6 369	602	9%	60 853	37
Nettokostnad Psykiatri kr/inv	3 215	3 289	-74	-2%	60 853	-5
Nettokostnad Tandvård kr/inv	1 115	1 125	-9	-1%	60 853	-1
Totalt						137

* enligt Statisticons befolkningsprognos mars 2026

10. Bilagor

10.1 Bilaga 1: Prognos 2026–2035 folkmängd efter åldersgrupp

I tabellen visas folkmängden per olika åldersklasser samt totalt för perioden 2025–2035.

Tabell: Folkmängd Region Gotland efter åldersklass, antal

Ålder / År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0–5	2 970	2 897	2 782	2 730	2 681	2 691	2 655	2 654	2 666	2 682	2 698
6–9	2 558	2 455	2 394	2 308	2 232	2 146	2 077	2 043	2 004	2 012	1 975
10–12	1 975	1 994	1 984	2 009	1 954	1 864	1 847	1 775	1 745	1 633	1 628
13–15	2 109	2 057	2 073	2 007	2 025	2 016	2 041	1 990	1 904	1 888	1 821
16–18	2 007	2 155	2 173	2 150	2 102	2 118	2 056	2 073	2 068	2 090	2 043
19–24	3 772	3 726	3 735	3 827	3 905	3 922	3 946	3 970	3 991	3 939	3 953
25–44	13 177	13 014	12 911	12 804	12 742	12 674	12 608	12 518	12 380	12 285	12 124
45–64	15 303	15 234	15 109	14 973	14 790	14 655	14 512	14 388	14 462	14 520	14 685
65–79	11 738	11 583	11 523	11 490	11 506	11 496	11 549	11 583	11 507	11 468	11 369
80–100	5 242	5 530	5 762	5 954	6 126	6 297	6 410	6 538	6 652	6 715	6 801
Totalt	60 853	60 643	60 445	60 252	60 064	59 880	59 701	59 533	59 378	59 232	59 096